

Ministarstvo
finansija

MASTER PLAN INVESTICIJA U INFRASTRUKTURU 2026–2030.

mart, 2026.

LISTA SKRAĆENICA

BDP – Bruto domaći proizvod

EK – Evropska komisija

EU – Evropska unija

JI – Javne investicije

KB – Kapitalni budžet

MEORS – Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera

MF – Ministarstvo finansija

MEiR – Ministarstvo energetike i rudarstva

MMF – Međunarдни monetarni fond

MZ – Ministarstvo zdravlja

MPNI – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

MJU – Ministarstvo javnih radova

NDC – Nacionalni doprinos za klimatske akcije

NSOR – Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine

PER – Program ekonomskih reformi

PFM – Program upravljanja javnim finansijama

PIMA – Procjena upravljanja javnim investicijama

SBO – srednjoročni budžetski okvir

SFO – srednjoročni fiskalni okvir

SDG – ciljevi održivog razvoja

ZBFO – Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti

SADRŽAJ

REZIME	4
Master plan javnih investicija u infrastrukturu 2026–2030.	4
1. UVOD	5
1.1 Svrha donošenja Master plana javnih investicija u infrastrukturu	5
1.2 Strateški, zakonodavni i institucionalni okvir za planiranje i sprovođenje javnih investicija	7
1.3 Institucionalni i zakonodavni okvir za planiranje i sprovođenje javnih investicija.....	9
1.4 Strateška procjena uticaja na životnu sredinu i otpornost na klimatske promjene u fazi definisanja ciljeva	10
1.5 Orodjavanje javnih politika	12
2. ANALIZA STANJA	13
2.1 Metodološki pristup u izradi Master plana	13
2.2 Metodologija za izbor i prioritizaciju Infrastrukturnih projekata.....	14
2.3 Proces selekcije projekata shodno Odluci o izradi kapitalnog budžeta.....	15
2.4 SWOT analiza investicionih mogućnosti	17
2.5 Postojeći izazovi u pripremi projekata javnih investicija.....	18
2.6 PIMA nalazi za Crnu Goru	18
2.7 Makroekonomski okvir i javne investicije.....	20
2.7.1 Makroekonomski i fiskalni okvir u 2025. godini	20
3. STRATEŠKI I OPERATIVNI CILJEVI MASTER PLANA KAO DIJELA POLITIKE JAVNIH INVESTICIJA	21
3.1 Opšti cilj	21
3.2 Operativni ciljevi.....	21
3.3 Javne investicije u ključnim razvojnim sektorima.....	23
3.4 Potencijalne javne investicije za ostvarenje postavljenih ciljeva	25
3.5 Makroekonomski i fiskalni uticaj javnih investicija u periodu 2026–2030	26
4. FINANSIRANJE	30
5. MONITORING	31
6. INFORMACIJA ZA JAVNOST O CILJEVIMA I OČEKIVANIM UČINCIMA MASTER PLANA U SKLADU SA KOMUNIKACIONOM STRATEGIJOM VLADE	32
ANNEX 1 - OBJEDINJENA LISTA PRIORITETNIH PROJEKATA U INFRASTRUKTURU- PROJEKTI U TOKU IZ OBLASTI SAOBRAĆAJA, ENERGETIKE, OBRAZOVANJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE KOJI SU INTEGRISANI U SREDNJOROČNI BUDŽETSKI OKVIR.....	33
ANNEX 2 – PROJEKTI SA JEDINSTVENE LISTE PRIORITETNIH INFRASTRUKTURNIH PROJEKATA ZA FINASIRANJE IZ EU FONDOVA ZA OBLASTI SAOBRAĆAJA, ENERGETIKE, OBRAZOVANJA, ZDRAVSTVA, KOMUNALNE INFRASTRUKTURE.....	46
ANNEX 3 – POTENCIJALNI- NOVI PROJEKTI U PRIPREMI ZA FINANSIRANJE IZ KAPITALNOG BUDŽETA, KREDITA I GRANTOVA.....	49

REZIME

Master plan javnih investicija u infrastrukturu 2026–2030. (u dajem tekstu: Master plan) predstavlja strateški dokument kojim se:

- definišu prioritetne javne investicije u infrastrukturu,
- objedinjuju postojeće liste projekata, radi veće transparentnosti i efikasnosti,
- unapređuje sistem selekcije i upravljanja projektima,
- osigurava usklađenost sa srednjoročnim budžetskim okvirom i fiskalnom održivošću kroz strateško preusmjeravanje ka kapitalnim projektima,
- doprinosi jačanju administrativnih i institucionalnih kapaciteta.

Cilj Master plana je ubrzanje ekonomskog rasta i bolji kvalitet života građanki i građana kroz unaprijeđeno upravljanje javnim investicijama.

Plan se oslanja na preporuke MMF-a (PIMA izvještaj 2022) i zaključke PFM dijaloga sa Evropskom komisijom u okviru procesa pristupanja EU.

Ključni sektori javnih investicija u infrastrukturu su:

- saobraćaj
- energetika
- obrazovanje
- zdravstvo
- zaštita životne sredine i komunalna infrastruktura
- lokalna infrastruktura.

Master plan sadrži projekte u infrastrukturu ukupne vrijednosti 5,74 milijarde eura. Pri tome, planirana vrijednost realizacije ovih javnih investicija u infrastrukturu u 2026–2030. iznosi **oko 4,72 milijardi eura**, uključujući sve izvore finansiranja.

Prosječno godišnje ulaganje do kraja 2030. je **oko 944 miliona eura** ili oko **11% BDP**. Najveći infrastrukturni projekti u narednom periodu će biti izgradnja druge dionice auto-puta Bar-Boljare, razvoj crnogorskih aerodroma i željezničke infrastrukture, kao i investicije u sektor energetike. Investicioni program u Aerodrome Crne Gore biće podijeljen u tri faze, uz fiksnu naknadu od 100 miliona eura i usmjeravanje 35% prihoda državi Crnoj Gori.

Investicije države u lokalnu društvenu infrastrukturu će činiti **oko 49 miliona eura godišnje**. Investicije u komunalnu infrastrukturu opština iznosiće **oko 72 miliona eura godišnje**.

Dodatno, Master plan sadrži i procjenu moguće potrošnje u iznosu od oko 638 miliona eura za realizaciju potencijalnih novih projekata u periodu do 2030. godine. To su projekti koji još uvijek nijesu finansijski zatvoreni, i većina njih može otpočeti nakon 2028. godine, kada mogu imati uticaj na ekonomski rast.

1. UVOD

1.1 SVRHA DONOŠENJA MASTER PLANA JAVNIH INVESTICIJA U INFRASTRUKTURU

Investicioni razvoj je okosnica povećanja produktivnosti ekonomije, što vodi bržem ekonomskom razvoju i povećanju kvaliteta života građanki i građana. Prema ekonomskoj teoriji, javne investicije podstiču ekonomsku aktivnost kroz kratkoročne efekte na agregatnu tražnju i povećavaju produktivnost privatnog kapitala.

Drugim riječima, javne investicije kroz podsticanje produktivnosti privatnog kapitala, utiču na povećanje privatnih investicija¹, te imaju sinergetski efekat na ekonomski rast. Međutim, kada javne investicije pređu određeni prag, njihov uticaj na ekonomski rast može postati negativan, jer fiskalni teret koji proizlazi iz finansiranja obezbjeđivanja javnog kapitala negativno utiče na ekonomski rast. To dalje istiskuje privatne investicije i negativno utiče na rast².

Master plan javnih investicija u infrastrukturu 2026–2030 (u daljem tekstu: Master plan) je planski dokument investicione politike, kojim se utvrđuju prioritetne javne investicije u infrastrukturu, njihovo finansiranje, kao i doprinos ekonomskom rastu u skladu sa dugoročnim razvojnim ciljevima Crne Gore. Jedan od razloga donošenja ovog Master plana je **objedinjavanje više lista investicionih projekata koji su u funkciji ciljeva iz sektorskih razvojnih strategija, odnosno definisanje prioriternih javnih investicija u infrastrukturu u periodu 2026–2030. godine u ključnim razvojnim sektorima i izvorima finansiranja u skladu sa dugoročnim strateškim ciljevima definisanim u nacionalnim strateškim dokumentima na koje se ovaj plan oslanja.**

Ključni razvojni sektori u okviru ovog plana u kojima će se realizovati najveći dio javnih investicija u infrastrukturu su: saobraćaj, energetika, obrazovanje, zdravstvo, zaštita životne sredine/komunalna infrastruktura i jačanje otpornosti na klimatske promjene, kao i lokalna infrastruktura. Projekti se finansiraju iz kapitalnog budžeta, kredita i grantova kroz WBIF³, ali i u okviru Plana rasta za Zapadni Balkan.

Prema MMF-u, dva su ključna načina uticaja javnih investicija na ekonomski rast:

- a) efikasnost javnih investicija, koja pokazuje koliko javne infrastrukture dobijamo za određeni iznos javnih investicija;
- b) produktivnost koja u velikoj mjeri zavisi od dobrog upravljanja investicijama, odnosno adekvatne selekcije investicionih projekata.

Ukoliko u zemlji nije u potpunosti uspostavljena procedura ocjene projekata koji treba da budu dio javnih investicija, shodno međunarodno prihvatljivim metodologijama, onda je vjerovatno da takve investicije neće značajno doprinijeti ekonomskom rastu.

Prema MMF-u, u zemljama sa slabim upravljanjem investicijama mnogo je niži ekonomski output nego u zemljama sa dobrim upravljanjem, a dodatno loše upravljanje javnim investicijama vodi istiskivanju i privatnih investicija ("crowding out" efekat), odnosno nižoj produktivnosti i doprinosu ukupnih investicija ekonomskom rastu. Takođe, kvalitet upravljanja investicijama utiče na ekonomski output. Jaz koji nastaje zbog lošeg upravljanja javnim investicijama, u prosjeku iznosi oko 53% u ekonomijama sa niskim nivoom dohotka, dok u zemljama u razvoju iznosi oko 34% (MMF, 2025).

U izradi ovog Master plana pošlo se od preporuka MMF-a sadržanih u PIMA izvještaju iz 2022. godine, u smislu poboljšanja upravljanja javnim investicijama u Crnoj Gori i povećanja njihove efikasnosti i efektivnosti.

¹ Barro et al, 1990

² Barro, 1990

³ Western Balkan Investment Framework-Zapadnobalkanski investicioni okvir

Efektivnost javnih investicija pokazuje koliko javna potrošnja za investicije, poput investicija u infrastrukturu, zdravstvo, obrazovanje, zaštitu životne sredine i jačanje otpornosti na klimatske promjene utiče na ekonomski rast i životni standard građana. Prema PIMA izvještaju za Crnu Goru, iako je institucionalni okvir za upravljanje investicijama dobro ocijenjen, efektivnost javnih investicija je niska. U tom kontekstu, dato je više preporuka za unapređenje upravljanja javnim investicijama i povećanja njihove efektivnosti. Ovaj Master plan se vezuje za preporuku br. 11 koja ukazuje na postojanje „*dvije liste investicionih projekata, od kojih većina nema preinvesticione studije, a kandiduju se za finansiranje iz budžeta ili EU fondova*“.

Takođe, u izradi Master plana, uzete su u obzir preporuke EK u okviru PFM dijaloga iz novembra 2025. godine, kao dijela procesa stabilizacije i pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji. One se odnose na to da će Crna Gora “unaprijediti upravljanje javnim investicijama i pripremu kapitalnih projekata do kraja 2026. godine:

- a) pripremom i usvajanjem nove metodologije procjene projekata u skladu s preporukama PIMA-e i najboljim međunarodnim praksama;
- b) organizovanjem kontinuiranih programa obuke na nivou centralne i lokalne samouprave, na osnovu nove metodologije procjene projekata;
- c) izradom i odobravanjem plana obuke (2026–2028);
- d) pripremom prvog nacrtu jedinstvenog portfolija kapitalnih investicionih projekata s nacionalnim i opštinskim investicijama finansiranim iz centralnog budžeta, na sektorskoj osnovi”.

Master plan, dakle, sadrži objedinjenu listu prioriternih investicionih projekata u infrastrukturu s nacionalnim investicijama na sektorskoj osnovi investicijama u lokalnu infrastrukturu za koje je obezbijeđeno finansiranje iz opštih prihoda budžeta, kredita i donacija.

U tom smislu, ovaj Master plan sadrži projekte javnih investicija koji su integrisani u srednjoročni budžetski okvir, te srednjoročni fiskalni okvir Crne Gore za period 2026-2028. godina, kako bi se osiguralo realno planiranje resursa i fiskalna održivost. Takođe, sadrži i listu potencijalnih, odnosno novih investicionih projekata, koji su prioriterni i čija bi realizacija trebala otpočeti do 2030. godine, ali nijesu ispunili sve kriterijume da bi bili kandidovani za finansiranje, te nemaju obezbijeđeno finansiranje, niti su dio srednjoročnog budžetskog okvira.

Konkretnije, objedinjavanjem svih lista prioriternih javnih investicija koje su integrisane u srednjoročni budžetski okvir ili je za njih obezbijeđeno finansiranje iz drugih izvora, predmetni Master plan javnih **investicija u periodu 2026-2030. obuhvata realizaciju oko 4,72 milijardi eura javnih investicija ili oko 944 miliona eura**⁵ prosječno godišnje. Od toga, **realizacija investicija države u lokalnu infrastrukturu opština do 2030. godine iznosiće oko 49 miliona eura godišnje, dok će realizacija investicija u komunalnu infrastrukturu opština u prosjeku iznositi oko 72 miliona eura godišnje**⁶.

Dodatno, Master plan sadrži i procjenu moguće potrošnje od oko 638 miliona eura potencijalno novih javnih investicija⁷ koje bi se mogle realizovati u periodu 2026-2030. godine, ukoliko se dovedu u fazu zrelosti za realizaciju i obezbijedi njihovo finansiranje, odnosno mjerama fiskalne politike se obezbijedi njihovo integrisanje u srednjoročni budžetski okvir. Realizacija većine navedenih projekata bi realno mogla otpočeti nakon 2028. godine.

⁴ MMF navodi da “*kriterijumi selekcije nijesu zasnovani na ekonomskim indikatorima i ne uključuju važne aspekte, kao što su rizici i zrelost projekata. Zbog toga je potrebno pripremiti listu svih projekata na postojećim listama i klasifikovati ih prema njihovim izvorima finansiranja*”

⁵ Finansiranih iz kapitalnog budžeta i realizovanih posredstvom Uprave za saobraćaj i Ministarstva javnih radova, kao i iz sredstava grantova i kredita. Projekti iz oblasti energetike se dominantno realizuju preko državnih preduzeća u energetici, a finansiraju se iz sopstvenih sredstava, kredita i grantova u okviru WBIF-a.

⁶ Navedene procjene se odnose na vrijednost realizacije investicija u infrastrukturu za period 2026-2030. godina. Međutim, kako su u pitanju dugoročni investicioni projekti od kojih su mnogi započeti prije 2026. godine, a završiće se nakon 2030. godine, ukupna vrijednost investicija sadržanih u ovom Master planu iznosi **5,76 milijardi eura**.

⁷ Uključujući i najmanje 100 miliona ulaganja u aerodrome Crne Gore u okviru koncesije

MMF Crnoj Gori u svom posljednjem izvještaju u okviru člana IV Statuta preporučuje prilagođavanje fiskalne politike, odnosno fiskalne reforme koje će voditi izbalansiranom primarnom saldu budžeta. Istovremeno sugeriše da Crna Gora treba napraviti rebalansiranje prema investicijama u odnosu na potrošnju, naročito prema investicijama u jačanje otpornosti na klimatske promjene. U tom smislu je potrebno obezbijediti zrele investicione projekte za finansiranje uz vođenje računa o održivosti javnog duga i jačanju fiskalne pozicije zemlje.

1.2 STRATEŠKI, ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR ZA PLANIRANJE I SPROVOĐENJE JAVNIH INVESTICIJA

Strateški okvir za javne investicije čini više strategija u različitim sektorima. Strateška dokumenta na kojima se temelji plan investicija istovremeno treba da budu potpuno uvezana sa programskim budžetom države i reforma tog procesa je u toku.

Finalizacija tog procesa će doprinijeti sistemskom pristupu u uvezivanju ciljeva pokretanja investicionih projekata sa strateškim ciljevima u različitim sektorima, te preciznijoj procjeni fiskalnog i makroekonomskog uticaja investicionih projekata. Prema PIMA izvještaju, strateško planiranje je fragmentirano, sa ograničenom povezanošću sa budžetskim okvirom, tj. "strateško planiranje u Crnoj Gori ne usmjerava efektivnu alokaciju za javne investicije". Ovo iz razloga što u Crnoj Gori postoji veliki broj strategija i njihovih ciljeva, fragmentiranost između velikog broja institucija koje učestvuju u planiranju i realizaciji investicija, nedovoljna koordinacija, i nepostojanje jasne veze između predviđenih investicija i njihovog fiskalnog uticaja. U nastavku su navedeni krovni strateški dokumenti relevantni za planiranje investicija u prioritarnim razvojnim oblastima: saobraćaju, energetici, obrazovanju, zdravstvu, životnoj sredini/otpornosti na klimatske promjene, te lokalnom razvoju.

Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine kao krovna, dugoročna i razvojna strategija Crne Gore podrazumijeva da se "društveno-ekonomski razvoj Crne Gore temelji na skladnom odnosu čovjeka i prirode, i efikasnom upravljanju ljudskim, društvenim, prirodnim i ekonomskim resursima zemlje. Crna Gora ostvaruje kontinuiran, inkluzivan, regionalno ravnomjerno raspoređen i održiv ekonomski razvoj, uz rast zaposlenosti i obezbjeđenje dostojanstvenog rada za sve". Naime, u okviru NSOR 2030 definisane su sljedeće prioritetne mjere u oblasti razvoja: Unaprijediti saobraćajnu i ostalu infrastrukturu, kao preduslove za razvoj SDG 9 – Infrastruktura i inovacije. Uspostaviti povoljan društveni i socio-ekonomski ambijent, koji treba da spriječi smanjenje nejednakosti SDG 10 – smanjenje nejednakosti; Održivo koristiti prirodne resurse, pospješiti niskokarbonski razvoj i izgraditi komunalnu infrastrukturu i jačati otpornost na klimatske promjene (SDG 13). Takođe, ovaj Master plan doprinosi dostizanju SDG - 3 i SDG - 4, koji se odnose na ulaganja u obrazovanje i zdravstvo, kao i SDG - 8 koji se odnosi na dostojanstvenost rada i ekonomski rast. Dodatno, markiranje ili označavanje javnih investicija u budžetu shodno ciljevima održivog razvoja (tzv. "SDG tagging"), u narednom periodu će predstavljati jedan od aspekata procesa budžetiranja, odnosno procesa planiranja i realizacije kapitalnog budžeta.

Program ekonomskih reformi 2026–2028 (PER) je najvažniji dokument Crne Gore u ekonomskom dijalogu sa Evropskom unijom i ključni strateški dokument zemlje za srednjoročno, makroekonomsko i fiskalno programiranje, koji sadrži i prateću agendu strukturnih reformi važnih za smanjenje ili eliminisanje prepreka privrednom rastu i jačanju sveukupne konkurentnosti zemlje. Prema PER-u period 2025–2028 godine takođe će karakterisati i intenzivni investicioni ciklus kroz ulaganja kako kroz Kapitalni budžet tako i kroz grantove obezbijeđene od strane Evropske unije, od kojih su najznačajniji za izgradnju druge dionice autoputa i rekonstrukciju željezničke infrastrukture.

Reformska Agenda Crne Gore u okviru Plana rasta EU za Zapadni Balkan, važan je dokument za planiranje javnih investicija i to u okviru:

- prioritetne oblasti 1: Unapređenje poslovnog ambijenta, naročito u dijelu reformi sistema javnih nabavki, elektronskog katastra i prostornog planiranja.
- prioritetne oblasti 2: Digitalna i energetska/zelena tranzicija koja obuhvata reforme u okviru politike dekarbonizacije i pripreme za mehanizam za određivanje cijena emisije ugljenika, poput implementacije mjera iz Nacionalnog energetskeog i klimatskog plana. Takođe, obuhvata i reforme u sektoru primjene obnovljivih izvora energije, energetske efikasnost i smanjenje zagađenja vazduha.
- prioritetne oblasti 3: Razvoj ljudskog kapitala, gdje su uključene reforme koje se odnose na javne investicije u obrazovanje, socijalnu i dječju zaštitu.

Strategija razvoja saobraćaja Crne Gore u periodu 2019-2035. godine, koja utvrđuje stanje u oblastima transporta, definiše infrastrukturne, organizacione i operativne ciljeve razvoja transportnog sistema, koji se realizuju kroz oročene i dugoročne planove implementacije.

Strategija reforme obrazovanja 2025–2035 ima za cilj stvaranje modernog, inkluzivnog i kvalitetnog obrazovnog sistema koji odgovara potrebama savremenog društva, tržišta rada i globalnih obrazovnih trendova. Kvalitetno upravljanje javnim investicijama je u funkciji ostvarenja strateškog cilja 4: “Obrazovna infrastruktura i savremena nastavna sredstva podržavaju moderno, kvalitetno, pravično i bezbjedno obrazovanje i vaspitanje za svu djecu i mlade.”

Nacionalni plan za energiju i klimatske promjene (NECP), koji je Vlada usvojila u decembru 2025, pokazuje kako će zemlja ići ka čistoj energiji i klimatskim ciljevima do 2030. godine. Plan postavlja jasne ciljeve: više obnovljive energije, bolju energetske efikasnost, moderne elektroenergetske mreže i jaču energetske sigurnost. Takođe, ima za cilj da stvori konkurentno tržište, privuče investicije u obnovljive izvore i podrži nove tehnologije i inovacije. Usvajanjem NECP-a, Crna Gora potvrđuje svoj put ka zelenoj ekonomiji i evropskim vrednostima. Plan nije samo tehnički – to je vizija budućnosti u kojoj energetske politika podržava privredni rast, štiti od klimatskih promjena i poboljšava život građana i privrede. Usvajanjem NECP-a, Strategija razvoja energetike do 2030. godine je stavljena van snage.

Ažurirani nacionalni utvrđeni doprinos (NDC). Crna Gora je postavila cilj smanjenja emisija GHG za 55% do 2030. u odnosu na 1990. godinu (isključujući sektor korišćenja zemljišta, promjena u korišćenju zemljišta i šumarstva (LULUCF)). Najveći udio u ukupnim emisijama gasova sa efektom staklene bašte (bez LULUCF) i dalje ima ugljen-dioksid (CO₂), koji je 2022. godine činio 77,5% svih emisija. Ove emisije pretežno potiču iz sagorijevanja fosilnih goriva, prvenstveno u termoelektrani na ugalj, ali značajan doprinos dolazi i iz drumskog saobraćaja, posebno zbog visoke zastupljenosti starijih i energetske neefikasnih vozila.

Plan prilagođavanja na klimatske promjene za period 2025–2035, definiše ključne klimatske rizike u Crnoj Gori i predviđa mjere za njihovo ublažavanje, uz poseban Akcioni plan za 2025–2027. Cilj mu je da služi kao osnova za javne politike i da uspostavi sistem za planiranje, sprovođenje i praćenje mjera prilagođavanja. Plan polazi od toga da su projekti već usklađeni sa principima zelene tranzicije, dok nova pravila za kapitalni budžet dodatno uvode kriterijume koji vrednuju otpornost na klimatske promjene, energetske efikasnost i smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Strategija regionalnog razvoja Crne Gore 2023–2027 kojom su predviđena investiciona ulaganja u razvoj saobraćajne infrastrukture, životne sredine/otpornosti na klimatske promjene, energetike, poljoprivrede, naročito u Sjevernom kao manje razvijenom regionu.

Strategija razvoja zdravstva 2023-2027 fokus ima na unapređenju zdravstvene zaštite kroz obnovu i modernizaciju zdravstvenih objekata, odnosno domova zdravlja, bolnica i kliničkih centara, nabavku medicinske opreme i povezivanje infrastrukture sa digitalizacijom.

Fiskalna strategija Crne Gore 2024-2027, čiji su ključni ciljevi makroekonomska stabilnost i EU integracije, te odgovorno vođenje javnih finansija, predviđa zaduživanje države isključivo za kapitalne projekte, te ostvarenje suficita tekuće budžetske potrošnje, uz kontinuirani rast prihoda i optimizaciju rashoda.

Smjernice makroekonomske i fiskalne politike 2026-2028 koje se odnose na srednjoročni budžetski okvir (MTBF) i pripremaju se na osnovu srednjoročnih makroekonomskih i fiskalnih projekcija za naredni trogodišnji period, a shodno ZBFO. Smjericama se, kao dio srednjoročnog fiskalnog okvira, projektuju i limiti potrošnje za kapitalni budžet odnosno srednjoročni fiskalni okvir u koji su integrisani projekti sa objedinjene liste (iz aneksa 1) ovog Master plana.

Program reforme upravljanja javnim finansijama ima za cilj jačanje sistema upravljanja javnim finansijama u Crnoj Gori koji obezbjeđuje odgovorno fiskalno upravljanje, efikasno i transparentno korišćenje javnih resursa i usklađenost sa standardima Evropske unije. Među aktivnostima za ostvarenje ciljeva programa, prvenstveno u dijelu fiskalnog upravljanja, ubrajaju se one usmjerene na poboljšanje upravljanja javnim investicijama.

Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti Crne Gore 2025–2029 ima za cilj unapređenje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori kroz smanjenje sistemskih i strukturnih nejednakosti, osnaživanje žena i djevojčica, prevenciju i eliminaciju rodno zasnovanog nasilja, te integraciju principa rodne ravnopravnosti u sve sfere javnog i privatnog života. Integracija ciljeva Strategije rodne ravnopravnosti, između ostalog, realizuje se kroz programsko budžetiranje, koje uključuje rodno odgovorno budžetiranje. Aktivnosti na unapređenju rodno odgovornog budžetiranja programa Kapitalnog budžeta, odnosno javnih investicija, su u toku. Takođe, Vlada je novom Odlukom o kapitalnom budžetu iz decembra 2025. godine uvela kriterijume rodne osjetljivosti kapitalnih projekata, kao i obezbjeđenja veće odgovornosti budžetiranja za djecu.

1.3 INSTITUCIONALNI I ZAKONODAVNI OKVIR ZA PLANIRANJE I SPROVOĐENJE JAVNIH INVESTICIJA

Ključne institucije u planiranju i implementaciji javnih investicija su: Ministarstvo finansija sa ulogom da integriše sektorske strategije i prioritete u srednjoročni budžetski okvir sa ciljem efikasnije realizacije investicija u koordinaciji sa resornim ministarstvima, Ministarstvo javnih radova i Uprava za saobraćaj zaduženi su za implementaciju projekata, Ministarstvo saobraćaja, Ministarstvo energetike i rudarstva, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Ministarstvo zdravlja, itd. prate strateški i programski aspekt implementacije projekata. Pri tome, potrošačke jedinice su dužne da izvještavaju Ministarstvo finansija o realizaciji kapitalnih projekata.

Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornosti (ZBFO) uspostavlja okvir za pripremu, izvršenje i izvještavanje o izvršenju budžeta, kao i propise za srednjoročni budžetski okvir (MTBF), izradu kapitalnog budžeta i ograničavanje preusmjeravanja sredstava na 10 % budžeta. Shodno ZBFO, Ministarstvo finansija u januaru tekuće godine dostavlja potrošačkim jedinicama (uključujući i opštine) Cirkular za izradu Kapitalnog budžeta, koji sadrži: Odluku o izradi kapitalnog budžeta; Metodološke smjernice za upravljanje projektima, Minimalni zahtjevi u pogledu sadržaja studije izvodljivosti; Priručnik za upravljanje javnim investicijama, Obrazac prijave za finansiranje kapitalnih projekata sa eksel tabelama finansijskog plana i Upustvo za pripremu Kapitalnog budžeta. Potrošačke jedinice prvog reda i jedinice lokalne samouprave dostavljaju Ministarstvu finansija svoje predloge kapitalnih projekata, koji nakon evaluacije od strane Komisije za ocjenjivanje projekata i selekcije od strane Vlade postaju sastavni dio kapitalnog budžeta Uprava za saobraćaj i Ministarstvo javnih radova u okviru godišnjeg Zakona o budžetu kojeg usvaja Skupština Crne Gore.

Dodatno, Vlada Crne Gore je u cilju unapređenja koordinacije u upravljanju javnim investicijama finansiranim iz kapitalnog budžeta, osnovala Savjet za javne investicije.

Prema Odluci o obrazovanju Savjeta za javne investicije ("Sl. list" br. 2/24 i 36/25) zadaci Savjeta su sljedeći:

- koordinira izradu izvještaja o realizaciji kapitalnih projekata koji se finansiraju iz kapitalnog budžeta;
- koordinira pripremu realizacije projekata privatno-javnog partnerstva;
- koordinira aktivnosti u procesu pripreme izgradnje autoputeva i drugih kapitalnih infrastrukturnih objekata iz oblasti putne privrede;

- koordinira saradnju sa međunarodnim finansijskim institucijama i investitorima za oblast saobraćaja, pomorstva, energetike i rudarstva, životne sredine i ekonomskog razvoja;
- ostvaruje međunarodnu saradnju sa međunarodnim organizacijama radi unapređenja planiranja i implementacije kapitalnog budžeta;
- razmatra predloge infrastrukturnih projekata, javnih investicija i drugih kapitalnih projekata, na predlog nadležnih ministarstava;
- predlaže infrastrukturne projekte međunarodnim organizacijama i potencijalnim partnerima u cilju obezbjeđivanja podrške u realizaciji i finansiranju.

Zakon o finansiranju lokalne samouprave uređuje opštinsko finansiranje kapitalnih rashoda, izvore i načine finansiranja.

Godišnji zakon o budžetu uključuje srednjoročni fiskalni okvir, koji se izrađuju na osnovu strateških prioriteta zemlje, a u skladu sa Smjericama makroekonomske i fiskalne politike. Uključuje kapitalni budžet po ekonomskoj, organizacionoj, funkcionalnoj i programskoj klasifikaciji.

Zakon o rodnoj ravnopravnosti uređuje način obezbjeđivanja i ostvarivanja prava po osnovu rodne ravnopravnosti, u skladu sa međunarodnim aktima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava, kao i mjere za eliminisanje diskriminacije po osnovu pola i stvaranje jednakih mogućnosti za učešće žena i muškaraca, kao i lica drukčijih rodni identiteta u svim oblastima društvenog života.

Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena utvrđuje zakonski osnov za politike ublažavanja klimatskih promjena, implementaciju NDC-a i institucionalne odgovornosti.

Zakon o javno-privatnom partnerstvu utvrđuje uslove i postupak pripreme, predlaganja i odobravanja projekata javno-privatnog partnerstva, način izbora privatnog partnera, prava i obaveze javnog i privatnog partnera, pitanja značajna za javno-privatno partnerstvo.

Odluka o izradi kapitalnog budžeta propisuje izradu kapitalnog budžeta, utvrđivanje i vrednovanje kriterijuma za izbor kapitalnih projekata, način i postupak izbora kapitalnih projekata.

1.4 STRATEŠKA PROCJENA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU I OTPORNOST NA KLIMATSKE PROMJENE U FAZI DEFINISANJA CILJEVA

Prilikom izrade srednjoročnog budžetskog okvira, važan aspekt je inkorporiranje ciljeva i mjera iz Zelene agende za Zapadni Balkan, usklađivanje sa Evropskim zelenim planom do 2050. godine, Nacionalnom strategijom održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine, Planom prilagođavanja na klimatske promjene za period 2025–2035 i obavezama iz poglavlja 27 u okviru pregovaračkog procesa za članstvo u EU, kao i ostalim strateškim dokumentima i propisima. U sklopu Ugovora o Energetskoj zajednici, Crna Gora je harmonizovala svoje energetske i klimatske zakone sa EU propisima⁸, te usvojila Nacionalni energetske i klimatski plan (NECP) koji podržava cilj klimatske neutralnosti do 2050. godine.

Prilikom popunjavanja budžetskog cirkulara pri kandidovanju projekata za kapitalni budžet, potrošačke jedinice su u obavezi da dobiju pozitivno mišljenje nadležne agencije o **procjeni uticaja predloženog projekta na životnu sredinu**, tamo gdje je to relevantno. Ipak, sektorske strategije i strateški planovi razvoja jedinica lokalne samouprave, na kojima se, po pravilu, temelje projekti kandidovani za finansiranje iz kapitalnog budžeta i kredita, često nemaju sistem indikatora i jasne metodologije za utvrđivanje troškova koje uzimaju u obzir zaštitu životne sredine i klimatske aspekte. To bi poboljšalo alokaciju resursa i otpornost

⁸ Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora (usvojen u Skupštini 17. avgusta 2024.); Zakon o sigurnosti snabdijevanja naftnim derivatima (10. dec 2024); Zakon o energetici (13. marta 2025); Zakon o mjerama sigurnosti prilikom istraživanja i proizvodnji ugljovodonika u podmorju (19. maja 2025); Zakon o prekograničnoj razmjeni električne energije i prirodnog gasa, kao i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije (31. dec 2025); Predlog zakona o prekograničnim energetskim infrastrukturnim projektima (Vlada usvojila 25. dec 2025.)

infrastrukture. Sistem označavanja budžeta ("budget tagging"), naročito kapitalnog budžeta povezanog sa klimatskom dimenzijom, doprinio bi adekvatnijem mjerenju alokacije budžetskih resursa za zelene javne investicije i njihovu efektivnost. U tom smislu, u okviru sveukupne reforme upravljanja javnim finansijama, sprovodi se i pilot projekat "SDG budget tagging", odnosno označanje budžeta shodno ciljevima održivog razvoja, što uključuje i SDG 13- očuvanje klime, ali i SDG 6- čista voda i sanitarni uslovi, SDG-14-očuvanje vodenog svijeta i SDG-15 čuvanje životna na zemlji. To se odnosi i na kapitalni budžet, odnosno kapitalne investicije.

Klimatske promjene pojačavaju izloženost Crne Gore vremenskim nepogodama kao što su, obilne padavine, poplave, snježne oluje, olujni vjetrovi, toplotni talasi, klizišta, suše i šumski požari. Ove pojave, koje su posljednjih godina postale sve učestalije, predstavljaju najozbiljnije manifestacije klimatskih promjena, "sa dalekosežnim posljedicama poput oštećenja infrastrukture, imovine i poljoprivredne proizvodnje, poremećaja u privrednim i društvenim aktivnostima, kao i povećanih zdravstvenih i bezbjednosnih rizika, uključujući povrede i gubitke ljudskih života⁹".

Sektori koji su najviše pogođeni su poljoprivreda, šumarstvo i turizam, a vremenske nepogode ugrožavaju saobraćajnu, energetsku, komunalnu, vodovodnu i ostalu infrastrukturu. Prema MMF-u, temperature u Crnoj Gori rastu brže nego u uporednim ekonomijama i predviđa se da će rasti u svim klimatskim scenarijima, što dodatno povećava rizik od požara i poplava. Prema Planu prilagođavanja na klimatske promjene za period 2025–2035, ovi nalazi jasno ukazuju na potrebu da se procjena klimatskih rizika sistematski integriše u nacionalne i sektorske strategije prilagođavanja na klimatske promjene. MMF u svom posljednjem izvještaju u okviru člana IV statuta¹⁰, objavljenog u novembru 2025. godine, navodi da Crna Gora treba da jača svoju fiskalnu poziciju, što se može uraditi kroz smanjenje određenih kategorija rashoda u okviru tekućeg budžeta, ali da su potrebne proaktivne investicije u adaptaciju infrastrukture, budući da se "Crna Gora suočava sa makro-fiskalnim rizicima koji proističu iz klimatskih promjena."

Infrastruktura Crne Gore se već sada suočava sa ozbiljnim posljedicama tj. oštećenjima od požara i poplava. Potvrda toga su posljednji požari iz ljeta 2025. godine i poplave iz januara 2026. godine. Zbog toga MMF predlaže pravovremene javne investicije u klimatski otpornu infrastrukturu, koja bi ublažila negativne posljedice ekstremnih klimatskih pojava kao što su požari i poplave. Prema MMF-u, veći klimatski šok bi uticao na gubitak outputa u Crnoj Gori od oko 8 % BDP-a. MMF predlaže da bi investiranje dodatnih 0,6-0,9 % BDP-a godišnje u jačanje otpornosti infrastrukture na klimatske promjene, smanjilo kratkoročne gubitke i eliminisalo dugoročne posljedice. Zbog toga donosioci odluka treba da nađu optimalno rješenje za ulaganje u infrastrukturne projekte povezane sa klimom i zaštitom životne sredine, uz istovremeno očuvanje održivosti javnog duga, odnosno fiskalne stabilnosti. Klimatski ciljevi bi trebalo da budu ulazna informacija za svaku fazu upravljanja javnim investicijama, a poboljšanje upravljanja javnim investicijama kroz označavanje onih koje su povezane sa klimom prilikom njihovog uključivanja u budžetski ciklus je dio srednjoročne reforme upravljanja javnim finansijama.

Finansiranje iz kapitalnog budžeta nije dovoljno za investicije u klimatsku otpornost, a da bi se ubrzala realizacija infrastrukturnih projekata koji jačaju otpornost na klimatske promjene, potrebno je dalje unapređenje administrativnih kapaciteta potrošačkih jedinica, naročito u dijelu pripreme projekata za finansiranje iz kredita i EU fondova. Većina potencijalnih projekata iz oblasti komunalne infrastrukture, koji su sastavni dio ovog Master plana i koji su važni u okviru zaštite životne sredine i jačanja otpornosti na klimatske promjene, nije dostigla fazu zrelosti da bi se obezbijedilo i potrebno finansiranje. U tom smislu, da bi se ostvarili dodatni efekti potencijalnih projekata iz ovog Master plana na rast BDP-a i na veću otpornost na klimatske promjene, neophodno je intenzivirati njihovu pripremu.

⁹ Izvor: Vlada Crne Gore: „Plan prilagođavanja na klimatske promjene 2025-2035.“

¹⁰ <https://www.imf.org/en/-/media/files/publications/cr/2025/english/1mneea2025002-source-pdf.pdf>

Takođe, u okviru sveukupne reforme javnih finansija, a shodno dimenzijama iz C-PIMA, u periodu do 2030. godine sprovodiće se aktivnosti s posebnim fokusom na upravljanje javnim investicijama kroz klimatsko planiranje. Master plan dakle uključuje unaprijeđenu koordinaciju između institucija u vezi s klimatskim promjenama, kao i procjenu i selekciju investicionih projekata prema novim metodologijama koje uzimaju u obzir klimatske uticaje kroz planiranu pripremu liste kapitalnih projekata usklađenih s klimatskim ciljevima. Dodatno, reforme u srednjem roku obuhvatiće i dalji razvoj procjena makrofiskalnog uticaja klimatskih promjena u okviru makroekonomskog modela, te pripremu makrofiskalnih scenarija koji, između ostalog, analiziraju fiskalne rizike povezane s klimatskim promjenama, što je u skladu sa dimenzijom C5 iz C-PIMA.

Sa aspekta zaštite životne sredine, ovaj Master plan sadrži informacije o dijelu projekata sa objedinjene liste javnih investicija u infrastrukturu za koje je urađena studija procjene uticaja na životnu sredinu.

Tako je od ukupno **258 projekata** sa liste iz aneksa 1, koja objedinjuje sve prioritetne projekte u ključnim razvojnim sektorima, studija procjene uticaja na životnu sredinu urađena za 8 projekata iz oblasti saobraćaja koji se nalaze na objedinjenoj listi u aneksu 1, 16 iz oblasti energetike/ili ESIA¹¹, kao i za 15 iz oblasti komunalne infrastrukture.

1.5 ORODNJAVANJE JAVNIH POLITIKA

Javne investicije nijesu rodno neutralne. Kada se planiraju i sprovode kroz rodno odgovorno budžetiranje, one postaju snažan alat za smanjenje rodnih razlika, jačanje inkluzivnog rasta i ostvarivanje održivog razvoja. Kada su rodno osjetljivo planirane i budžetirane, javne investicije doprinose i većoj jednakosti i socijalnoj koheziji.

Uključivanje rodne dimenzije, odnosno **rodno odgovornog budžetiranja (ROB)** u projekte javnih investicija znači osiguravanje da kapitalni rashodi budu adekvatno alocirani – shodno potrebama svih građana i građanki. Vladina Metodologija razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata podrazumijeva da se prilikom izrade strateških dokumenata, uključujući sektorske strategije i programe, kao posebno poglavlje u istima opiše “orodnjavanje javnih politika”.

Na taj način, prepoznavanjem rodne dimenzije u strateškim dokumentima, te definisanjem rodnih ciljeva i indikatora, omogućava se adekvatno definisanje programa koji su rodno osjetljivi i koji su u funkciji ostvarivanja ciljeva u strateškim dokumentima usmjerenih na smanjenje rodne nejednakosti. Dodatno, u sektorskim strateškim dokumentima u kojima je važno obuhvatiti mjere za prilagođavanje na klimatske promjene, važno je uključiti aspekte rodne ravnopravnosti i inkluzije.

Tako u klimatski osjetljivim sektorima, u izradi Plana prilagođavanja Crne Gore na klimatske promjene za period 2025–2035 uzete su u obzir rodne osjetljivosti poput: ograničenog učešća žena u poljoprivrednoj proizvodnji i ruralnom razvoju, isključenosti žena iz planiranja klimatskih politika, postojanje rodnih nejednakosti u nacionalnim programima, nedovoljno prepoznatoj povezanosti između rodnih aspekata i klimatskih promjena u aktivnostima civilnog društva, izraženoj neusklađenosti između obrazovnih resursa/znanja kojima raspolažu žene i njihovog učešća na tržištu rada u sektorima osjetljivim na klimatske promjene poput poljoprivrede, turizma, vodosnabdijevanja, zdravstva.

Priručnikom Ministarstva finansija o rodno odgovornom budžetiranju, definisani su kriterijumi sprovođenja rodne analize i načini uključivanja rodne dimenzije u programe, potprograme i aktivnosti u budžetu. Navedeno je značajno razvijeno kada je u pitanju tekući budžet Crne Gore, ali nije za kapitalni. Zato je programe u okviru kapitalnog budžeta potrebno unaprijediti uvođenjem rodno odgovornog budžetiranja, shodno Priručniku o rodno odgovornom budžetiranju.

¹¹ ESIA – Environmental and Social Impact Assessment, radi se kroz WBIF okvir. Za projekte adaptacije nije potrebna studija uticaja na životnu sredinu, odnosno ne postoji obaveza izrade studije za sve projekte sa liste

Da bi se za kapitalne projekte moglo utvrditi da li su rodno osjetljivi ili su rodno neutralni, neophodno je sprovesti rodnu analizu koja bi prethodila selekciji investicionog projekta u kapitalni budžet, i koja bi na osnovu raspoloživih statističkih podataka ukazala na rodni jaz, odnosno rodnu osjetljivost potencijalnog projekta.

Prepoznavanje rodne osjetljivosti kod kapitalnih projekata, omogućilo bi definisanje rodnih ciljeva i indikatora prilikom dizajniranja kapitalnih projekata, odnosno uključivanje rodnih ciljeva i indikatora u budžetski cirkular. Važne aktivnosti se odnose i na rodno označavanje kapitalnih projekata u budžetu, kao dio ukupnog SDG-označavanja ("SDG-tagging") koje će obuhvatiti I SDG 5- Rodna ravnopravnost.

Rodno odgovorno budžetiranje je jedna od važnih aktivnosti u implementaciji Programa upravljanja javnim finansijama za period 2022–2026. Takođe, dalje snaženje rodno odgovornog budžetiranja je jedna od preporuka koja je istaknuta u Izvještaju EK za Crnu Goru iz 2025. godine. U tom kontekstu, u izradi objedinjene liste prioriternih investicionih projekata u ovom Master planu pošlo se od pretpostavke da su resorna ministarstva koja su predlagači investicionih projekata u ključnim razvojnim sektorima, u svojim strateškim dokumentima i rodnim analizama već prepoznala rodne ciljeve i indikatore i da će ih u srednjem roku integrisati u kapitalne projekte u okviru budžeta.

2. ANALIZA STANJA

2.1 METODOLOŠKI PRISTUP U IZRADI MASTER PLANA

U izradi Master plana javnih investicija u infrastrukturu 2026–2030, a shodno PIMA preporukama MMF-a i preporukama EK, pristupilo se izradi liste investicionih projekata objedinjavanjem projekata sa dvije postojeće liste, za koje je obezbijedeno finansiranje. Master plan je, drugim riječima, pripreman na osnovu **Metodologije Vlade Crne Gore za izbor i prioritizaciju infrastrukturnih projekata**¹², uz uzimanje u obzir **Ažurirane Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata – Single Project Pipeline** za sektor energetike, koji je **Vlada usvojila 5. decembra 2024.** kao i Jedinstvene liste **prioriternih infrastrukturnih projekata** za sektor saobraćaja sačinjene 2024. godine (vidjeti aneks 2). Pored toga, u izradi Master plana, uzeta je u obzir **Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata iz 2021. godine**¹³, koja uključuje i oblasti zdravstva i obrazovanja, kao i projekte lokalne i komunalne infrastrukture i zaštite životne sredine.

Pored **Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata** za različite sektore, druga lista uzeta u obzir u izradi Master plana je lista investicionih projekata selektovanih za finansiranje iz kapitalnog budžeta, shodno **Odluci o izradi kapitalnog budžeta** (Sl. list CG br. 36/2024 od 18.4.2024)¹⁴. Pored toga, resorna ministarstva su za izradu Master plana dostavila objedinjene sektorske liste investicionih projekata i to postojećih koji su u toku ili treba da otpočnu do 2030. godine i potencijalnih, odnosno novih projekata za koje je tek potrebno obezbijediti finansiranje i koji će biti realizovani i nakon 2030.

Dakle, **Master plan obuhvata objedinjenu listu investicionih projekata države, opština i državnih preduzeća, koji će se realizovati ili otpočeti do 2030. godine u ključnim razvojnim sektorima Crne Gore:** saobraćaj, lokalna infrastruktura, energetika, obrazovanje, zdravstvo i životna sredina/komunalna infrastruktura (aneks 1). Projekti sa objedinjenje liste su integrisani u SBO¹⁵, pri čemu su iznosi finansiranja obavezujući samo za prvu godinu SBO, a indikativni za ostale dvije, shodno Zakonu o budžetu.

¹² <https://www.gov.me/dokumenta/461510b0-34f8-4cb6-921c-270c3abd8eb5>

¹³ <https://www.gov.me/dokumenta/7c6de0e9-bd1d-49f1-946f-cbc3d7ede9dc>

¹⁴ <https://wapi.gov.me/download-preview/2f6c9a4d-34f7-4034-881f-a09e864d751d?version=1.0>. U decembru 2025. je usvojena nova Odluka, koja će se primjenjivati u ocjenjivanju projekata kandidovanih za kapitalni budžet 2027.

¹⁵ Oni koji su finansirani iz budžeta I kredita koje je uzela drava ili je za njih izdala garanciju

2.2 METODOLOGIJA ZA IZBOR I PRIORITIZACIJU INFRASTRUKTURNIH PROJEKATA

Prema Metodologiji Vlade Crne Gore za izbor i prioritizaciju infrastrukturnih projekata, predlozi projekata nadležnih resora kategorišu u grupe:

- **Grupa 1:** Spremni za tenderski postupak i realizaciju investicije;
- **Grupa 1a:** Projekti sa urađenom tehničkom dokumentacijom, spremni za pripremu ili sprovođenje tenderskog postupka;
- **Grupa 1b:** projekti za koje je priprema tehničke dokumentacije u toku i koji, nakon pripremljene tehničke dokumentacije, mogu biti spremni za tenderski postupak, ili kojima nedostaju određene konačne saglasnosti/dozvole.
Kako bi projekti dospjeli u Grupu 1, u većini slučajeva se priprema dokumentacija, poput studija izvodljivosti, shodno zahtjevima donatora i kreditora.
- **Grupa 2:** Spremni za pripremu tehničke dokumentacije;
- **Grupa 2a:** projekti sa završenom planskom dokumentacijom i riješenim imovinsko-pravnim pitanjima;
- **Grupa 2b:** projekti sa završenom planskom dokumentacijom, a rješavanje imovinsko-pravnih pitanja je u toku ili imovinsko-pravna pitanja nisu riješena;
- **Grupa 2c:** projekti s nedostacima u prostornoj planskoj dokumentaciji, a rješavanje imovinsko-pravnih pitanja je u toku ili imovinsko-pravna pitanja nisu riješena.

Na osnovu navedenih kriterijuma, priprema se **Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata**, koja je važna osnova za kandidovanje projekata za finansiranje iz kredita i grantova kroz WBIF – Zapadnobalkanski investicioni okvir. Navedena lista je ažurirana za sektore energetike i saobraćaja 2024. godine (aneks 2), te je korišćena kao osnov za izradu ovog Master plana. Pojedini projekti koji su na predmetnoj listi su, takođe, dijelom sufinansirani iz Kapitalnog budžeta države, odnosno iz kredita države/državnih preduzeća, tj. imaju obezbijeđen izvor finansiranja.

Prioritetni projekti za oblast saobraćaja koji se nalaze na Jedinstvenoj listi prioriternih infrastrukturnih projekata, od kojih su neki uvršteni u ovaj Master plan javnih investicija 2026–2030 su:

- Autoput Bar–Boljare;
- Brza saobraćajnica duž crnogorskog primorja B1, dionica Markovići – Lastva Grbaljska (zaobilaznica Budva);
- Rekonstrukcija magistralnog puta Plužine–Nikšić–Danilovgrad, dionica Zaborje–Jasenovo polje;
- Rekonstrukcija magistralnog puta Plužine–Nikšić, dionica Seljani–Zaborje.

Neki od prioriternih projekata sa Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata za oblast energetike, koji su sada dio objedinjene liste javnih investicija u infrastrukturu (aneks 1) u ovom Master planu su:

- Izgradnja DV 400 kV Čevo-Pljevlja (DV 110 kV Brezna–Žabljak);
- Izgradnja TS 400/110/35 kV Brezna;
- Izgradnja 400 kV DV Brezna Pivska planina-Sarajevo sa TS 400/220 kV Pivska planina;
- Izgradnja 110 kV DV Vilusi–Herceg Novi;
- Rekonstrukcija i proširenje postrojenja 220/110 kV TS Perućica;
- Povećanje propusne moći DV 220 kV Trebinje (BiH) – Perućica – Podgorica – Koplík (AL);
- Izgradnja TS 110/10 kV Bečići;
- Izgradnja TS 110/10 kV Podgorica 7 i njeno povezivanje na 110 kV mrežu, itd.

Prioritetni projekti iz oblasti obrazovanja, koji su dio Jedinstvene liste prioriternih infrastrukturnih projekata iz 2021, a nalaze se na objedinjenoj listi prioriternih javnih investicija u infrastrukturu (aneks 1) ovog Master plana za period 2026–2030. su:

- Izgradnja nove osnovne škole u City kvartu;
- Izgradnja nove osnovne škole na Zabjelu;
- Izgradnja nove osnovne škole u Karabuškom polju;
- Izgradnja nove osnovne škole u Igalu, Herceg Novi;
- Izgradnja paviljona OŠ „Vlado Milić“;
- Izgradnja druge gimnazije u Podgorici;
- Izgradnja nove osnovne škole na Starom aerodromu;
- Izgradnja nove osnovne škole u Igalu, Herceg Novi;
- Izgradnja nove osnovne škole u Bloku 35-36;
- Izgradnja nove gimnazije u Baru, ili oko 2/3 projekata sa objedinjene liste iz aneksa 1 Master plana.

2.3 PROCES SELEKCIJE PROJEKATA SHODNO ODLUCI O IZRADI KAPITALNOG BUDŽETA

Usvajanjem Odluke o izradi kapitalnog budžeta su 2024. godine i nove Odluke u decembru 2025. godine, najvećim dijelom uvrštene su preporuke iz PIMA izvještaja za Crnu Goru u pogledu rizika, ekonomskih indikatora i ocjene zrelosti projekata. Dakle, pravni okvir je značajno unaprijeđen, a dodatno će biti ojačan izmjenama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim je između ostalog planirano uvođenje novog poglavlja “IVa. UPRAVLJANJE KAPITALNIM PROJEKTIMA I JAVNIM INVESTICIJAMA”.

Prema navedenoj Odluci o izradi kapitalnog budžeta, za finansiranje iz kapitalnog budžeta može da se predloži projekat koji sadrži:

- 1) detaljan opis projekta koji sadrži osnovne karakteristike i planirane aktivnosti:
 - a) fazu pripreme, koja uključuje aktivnosti na obezbjeđivanju zemljišta ili kupovini lokacije za izgradnju, izradi i reviziji tehničke i projektne dokumentacije i pribavljanju neophodnih uslova, saglasnosti i dozvola, odnosno aktivnosti neophodne za stvaranje uslova za početak izgradnje objekata i objekata komunalne infrastrukture od interesa za Crnu Goru, kao i za nabavku opreme;
 - b) fazu implementacije, koja uključuje aktivnosti izvođenja radova na izgradnji novih objekata i objekata komunalne infrastrukture od interesa za Crnu Goru, rekonstrukciji i adaptaciji u cilju obnove i unaprjeđenja postojećih objekata i objekata komunalne infrastrukture uključujući vršenje stručnog nadzora nad izvođenjem radova i aktivnosti na pribavljanju propisanih dozvola, kao i aktivnosti na nabavci i održavanju opreme;
- 2) izvore finansiranja projekata, koji sadrže primitke po vrstama iz kojih se obezbjeđuju sredstva za realizaciju kapitalnih projekata;
- 3) efekat na tekući budžet, kojim se iskazuje uticaj izgradnje na promjenu tekućeg budžeta i prihoda budžeta tokom čitavog životnog ciklusa projekta;
- 4) za projekte čija ukupna vrijednost investicije prelazi 5.000.000 eura obavezna je studija izvodljivosti, koja naročito obuhvata: tehničku i ekološku analizu, ekonomsku i finansijsku analizu ukupnih troškova i očekivanih koristi od projekta (Cost-benefit analiza), kao i druga rješenja kapitalnog projekta.

Takođe, osnovni uslovi za predlaganje projekta za Kapitalni budžet su:

- 1) je predviđen razvojnom strategijom ili drugim strateškim dokumentom kojeg usvaja Skupština Crne Gore i/ili Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), i/ili sastavni dio Reformske agende i Plana rasta, ciljevima održivog razvoja iz Agende Ujedinjenih nacija za održivi razvoj i/ ili strateškim planom razvoja jedinice lokalne samo;
- 2) ima riješeno pitanje urbanističko-tehničkih uslova u vidu usvojene planske dokumentacije ili na drugi način u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;

- 3) ima izrađenu procjenu efekata na budžet;
- 4) ima izrađenu studiju opravdanosti, ukupnih troškova i očekivanih koristi od projekta (Cost-benefit analiza), za projekte čija je procijenjena vrijednost veća od 5.000.000 eura;
- 5) ima uređene imovinsko-pravne odnose, osim ako je eksproprijacija projektom predviđena kao obaveza države;
- 6) je pripremio i revidirao glavni projekat u skladu sa zakonom za projekte izgradnje, rekonstrukcije i adaptacije javne infrastrukture, ukoliko je predlagač jedinica lokalne samouprave;
- 7) doprinosi unapređenju društveno-ekonomskog ambijenta.

Dodatno, analiza postojećeg stanja je pokazala da svi projekti iz aneksa 1 ovog Master plana koji se već finansiraju iz kapitalnog budžeta države, ne ispunjavaju sve kriterijume iz ocjene spremnosti projekata za finansiranje, shodno Odluci o izradi kapitalnog budžeta. Kako su ti projekti, naročito u saobraćajnoj infrastrukturi, već postali dio kapitalnog budžeta iz koga se finansira projektna dokumentacija i priprema ukupne planske dokumentacije, njih u izradi ovog Master plana nije moguće ocjenjivati sa stanovišta da li ispunjavaju kriterijume za uvrštavanje u Kapitalni budžet. Zato su oni uključeni u listu objedinjenih projekata iz aneksa 1.

Prioritetni projekti iz oblasti zdravstva, koji su dio Jedinstvene liste prioritetnih infrastrukturnih projekata iz 2021. godine, a nalaze se na objedinjenoj listi prioritetnih javnih investicija u infrastrukturu (aneks 1) ovog Master plana za period 2026–2030 su:

- izgradnja opšte bolnice u Pljevljima;
- izgradnja Doma zdravlja City kvart;
- izgradnja Centara PET/CT sa klinikom za hematologiju.

Poređenjem svih lista, zaključuje se da je u sektorima energetike i obrazovanja najveći procenat usklađenosti projekata sa Jedinstvene liste prioritetnih infrastrukturnih projekata za finansiranje iz kredita kroz WBIF, sa objedinjenom listom prioritetnih kapitalnih projekata u okviru ovog Master plana. Takođe, značajan je procenat usklađenosti i u sektoru zdravstva.

Ostali projekti, za koje još uvijek nije obezbijeđen izvor finansiranja, u kontekstu ovog Master plana smatraju se potencijalnim, odnosno projektima sa potencijalnim fiskalnim i makroekonomskim uticajem.

Shodno Odluci o izradi Kapitalnog budžeta, a na osnovu podnijetih prijava potrošačkih jedinica i lokalne samouprave, Ministarstvo finansija sačinjava Listu predloženih projekata i dostavlja je Komisiji za ocjenjivanje projekata. Komisija boduje projekte, shodno kriterijumima iz Odluke, te Ministarstvo finansija utvrđuje konačnu listu projekata koji u svakoj sljedećoj fiskalnoj godini treba da budu finansirani iz Kapitalnog budžeta. Pored navedenog, Savjet za javne investicije utvrđuje Listu projekata za od izuzetnog državnog značaja za finansiranje iz Kapitalnog budžeta u jednoj fiskalnoj godini.

Vlada Crne Gore je 30. decembra 2025. godine usvojila novu Odluku o izradi kapitalnog budžeta, kojom su izmijenjeni kriterijumi ocjene projekta, a koja će biti osnov za pripremu projekata za finansiranje u pripremi Zakona o budžetu za 2027. godinu i srednjoročnog fiskalnog okvira 2027–2029 godina. Nova Odluka sadrži i Metodološke smjernice za ocjenu projekata, kao i izmijenjeni Obrazac za prijavu za finansiranje iz kapitalnog budžeta. On je posebno dopunjen pitanjima koja uključuju uticaj projekta na jačanje otpornosti na klimatske promjene, kao i životnu sredinu i rodnu ravnopravnost.

2.4 SWOT ANALIZA INVESTICIONIH MOGUĆNOSTI

U nastavku je prikazana SWOT analiza za investicije u ključnim razvojnim sektorima.

SNAGE	ŠANSE
<ul style="list-style-type: none"> • Korišćenje EU i međunarodnih fondova; • Digitalizacija procesa upravljanja projektima; • Javno-privatna partnerstva (JPP); • Regionalna saradnja i integracija; • Razvoj održivih i zelenih investicija; • Nacionalne sektorske strategije, prostorni i investicioni planovi već postoje kao osnova za dugoročno planiranje; • Nacionalni energetska i klimatski plan (NECP); • Postojanje plana prilagođavanja klimatskim promjenama; • Prirodni resursi i energetska potencijal; • Integriranost u Evropsku energetska zajednicu; • Iskustvo u realizaciji velikih infrastrukturnih projekata; • Univerzalna zdravstvena zaštita; • Postojanje ključnih zdravstvenih institucija; • Zdravstveni kadar sa dobrom osnovnom edukacijom; • Razvijen sistem primarne zdravstvene zaštite; • Povećana digitalizacija usluga. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regionalna integracija i saradnja – povezivanje sa evropskim TEN-T koridorima; • EU fondovi – potencijalni izvor finansiranja za modernizaciju infrastrukture; • Modernizacija željezničkog saobraćaja – razvoj intermodalnog transporta i zelene mobilnosti; • Rast turizma – povećanje potreba za boljom dostupnošću (aerodromi, putni saobraćaj); • Razvoj tržišta obnovljivih izvora energije i energetska efikasnosti.

SWOT ANALIZA (nastavak).

PRIJETNJE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Dugoročna zaduženost zbog infrastrukturnih projekata; • Nedovoljna primjena cost-benefit analiza u procjeni uticaja investicija; • Klimatske promjene – prirodne nepogode ugrožavaju saobraćajnu infrastrukturu; • Nedovoljna adekvatnost upravljanja otpadom i unapređenja kvaliteta vazduha, zemljišta, vode; • Sporije smanjenje emisija GHG od plana; • Birokratske prepreke na centralnom i lokalnom nivou u upravljanju investicijama prolongiraju njihovu implementaciju; • Odliv radne snage i stručnjaka iz sektora; • Starenje populacije i rast hroničnih bolesti; • Zavisnost od uvoza opreme i lijekova; • Niska efikasnost potrošnje sredstava za lijekove. 	<ul style="list-style-type: none"> • Makroekonomski i fiskalni rizici: rastući javni dug i budžetski deficit mogu ograničiti mogućnosti finansiranja novih projekata i servisiranja postojećih obaveza; • Zavisnost od eksternog finansiranja: investicije često zavise od kredita ili donacija; • Rizik od korupcije; • Spora administracija i birokratija: kašnjenja u izdavanju dozvola, sprovođenju eksproprijacije i obradi tenderske dokumentacije, nedovoljan broj stručnih kadrova u administraciji; • Inflacija i volatilitnost tržišta: rastuće cijene građevinskog materijala, energenata i radne snage utiču na konačne troškove i realizaciju; • Ograničeni institucionalni kapaciteti: nedovoljno obučeni kadar za upravljanje kompleksnim infrastrukturnim projektima, uključujući javne nabavke, nadzor i izvještavanje; • Nedostaci u pripremi projekata: nepotpune ili nerealne studije izvodljivosti, slaba analiza rizika i manjak revidiranja troškovnika i planova. • Nedostatak sistemskog planiranja investicija i transparentnosti: slabo dostupne informacije o troškovima, rokovima, tenderima i efektima završenih investicija; • Česta kašnjenja i nedostatak budžetskih sredstava: problemi sa eksproprijacijom, nepredviđeni tereni, izmjene projekata i fragmentiranost između potrošačkih jedinica u planiranju upravljanja projektima; • Zastarjela i neravnomjerno razvijena infrastruktura.

2.5 POSTOJEĆI IZAZOVI U PRIPREMI PROJEKATA JAVNIH INVESTICIJA

U pripremi projekata javnih investicija u prioritetni razvojnim sektorima za finansiranje iz različitih izvora i uspješnu realizaciju uz vođenje računa o očuvanje fiskalne stabilnosti, postoji više izazova:

1) Nedovoljna spremnost (“zrelost”) kapitalnih projekata uvrštenih u Kapitalni budžet

Iako je unaprijeđen pravni okvir za odabir projekata, shodno PIMA preporukama, još uvijek nije obezbijeđena njegova puna primjena, odnosno uvrštavanje u Kapitalni budžet samo “zrelih projekata”, koji ispunjavaju kriterijume iz Odluke o izradi Kapitalnog budžeta, i koji spadaju u Grupu 1 projekata prema Metodologiji za izbor i prioritizaciju infrastrukturnih projekata.

U tom kontekstu, u Kapitalni budžet su uvršteni i projekti koji nijesu u potpunosti spremni za tenderske postupke, odnosno nemaju riješena sva imovinsko-pravna pitanja, plansku dokumentaciju, glavni projekat, ali se, uvrštavaju u Kapitalni budžet u manjim iznosima radi izrade projektne dokumentacije i postalih pripremnih aktivnosti (tj. otvara se za njih pozicija u Kapitalnom budžetu). Na ovaj način se kapitalnim budžetom podržava i sama faza “sazrijevanja projekta”, iako proces njegove realizacije može trajati mnogo duže od planiranog;

2) Fragmentiranost između resornih ministarstava i Ministarstva finansija u planiranju javnih investicija po godinama;

3) **Neusklađenost strateškog okvira i vremenskih planova** resornih ministarstava za implementaciju javnih investicija i raspoloživih budžetskih sredstava ili vanbudžetskih izvora finansiranja tih projekata. Tako će se za određene projekte, koji su dio kapitalnog budžeta, prolongirati vrijeme njihove implementacije zbog ograničenog fiskalnog prostora za njihovu realizaciju u srednjem roku. To naročito važi za prioritetne projekte u oblasti putne infrastrukture, čija je vrijednost u kapitalnom budžetu po godinama često niža od iznosa sredstava potrebnih za realizaciju određene faze projekta u konkretnoj godini. To zahtijeva prilagođavanje plana realizacije projekta shodno finansijskim mogućnostima države;

4) Nedovoljna uvezanost projekata iz strategija ministarstava sa programima u Kapitalnom budžetu.

Ovo znači da sektorske strategije i programi nijesu u potpunosti povezani sa programskim budžetom, pa samim tim ni programi u budžetu, u kojima su investicioni projekti koji se predlažu za finansiranje, ne sadrže ciljeve i aktivnosti koji uvijek proističu iz strateških dokumenata i njihovih akcionih planova.

2.6 PIMA NALAZI ZA CRNU GORU

Na zahtjev Ministarstva finansija, a uz finansijsku podršku Evropske komisije i Sekretarijata za ekonomske poslove Švajcarske (SECO), pružena je tehnička podrška od strane zaposlenih u Međunarodnom monetarnom fondu (MMF), koji su periodu jun-jul 2021. godine boravili u Crnoj Gori radi izrade dokumenta “Ocjena upravljanja javnim investicijama” (PIMA), a koji je objavljen u martu 2022. godine. Zadaci misije bili su: (i) ocijeniti okvir upravljanja javnim investicijama Crne Gore; (ii) pružiti pomoć odgovarajućim organima u pripremi reformske strategije i akcionog plana sa definisanim prioritetima u cilju jačanja upravljanja javnim investicijama; i (iii) dati preporuke za oblasti dalje tehničke pomoći koju bi FAD ili drugi razvojni partneri mogli da pruže.

Prema PIMA izvještaju MMF-a, uticaj investicija na crnogorsku ekonomiju je ograničen, a njihova efektivnost niska. Ovo iz razloga što postoji izazov upravljanja investicijama i to:

- a) slabi procesi procjene i odabira projekata;
- b) fragmentiran nadzor nad javnim investicijama;
- c) ograničena koordinacija između planiranja i budžetiranja;
- d) nedovoljno razvijene prakse održavanja i upravljanja imovinom.

Navedeno umanjuje pozitivan doprinos investicija ekonomskom rastu, utičući na sporiji rast produktivnosti, a time usporavanje povećanja privatnih investicija. U nastavku je tabela iz PIMA izvještaja za Crnu Goru, koja sadrži rezime ocjene javnih investicija u zemlji.

Tabela 1. Rezime ocjene Crne Gore (MMF)

	Faza/institucija	Snaga	Efektivnost	Preporuka broj	Reformski prioritet
A. Planiranje	1. Fiskalni principi i pravila	Visoka: Višestruka fiskalna pravila usvojena u 2014. Tekuća i kapitalna potrošnja prikazana u SRFO	Niska: Pravilo o dugu se ne poštuje od 2015, a probes budžeta ne prati detaljno okvir ustanovljen srednjoročnim fiskalnim okvirom		Srednji
	2. Nacionalni i sektorski planovi	Srednja: Struktura strateškog okvira prati logičku hijerarhiju ali ne uključuje informacije o investicijama niti pouzdane troškove.	Niska: Ograničena smjernica o investicionim prioritetima zbog fragmentiranog strateškog planiranja i sektorskih strategija i ograničene povezanosti sa budžetskim okvirom	1	Visok
	3. Koordinacija između subjekata	Srednja: Formalni institucionalni mehanizmi podržavaju koordinaciju. Ograničeno izvještavanje o potencijalnim obavezama prema centralnoj vladi.	Srednja: Najveći projekti lokalnih samouprava se finansiraju iz državnog budžeta. O vladinim garancijama za velike investicione projekte izvještaji se podnose kvartalno	2,6	Srednji
	4. Procjena projekata	Niska: Nema metodologije niti centralne podrške za usmjeravanje procjene projekata.	Niska: Mali broj studija izvodljivosti većina urađena po zahtjevu povjerilaca. Ograničena analiza rizika	3,4,5	Visok
	5. Alternativno finansiranje infrastrukture	Niska: Zakon o JPP je usvojen ali politika i metodologija nijesu uspostavljene. Postoji određena tržišna konkurencija i konsolidovani izvještaji javnih preduzeća se ne objavljuju.	Srednja: Ograničena konkurencija na tržištima za obezbjeđivanje infrastrukture. Uspostavljeni su određeni ekonomski regulatori. JPP nijesu u potpunosti integrisana u proces UJI.	6	Srednji
B. Alokacija	6. Izrada višegodišnjeg budžeta	Srednja: Zvanični probes za višegodišnji kapitalni budžet je uspostavljen (trogodišnji limiti) ali obavezan je samo za prvu godinu. Višegodišnja projekcije po programima, potprogramima i projektima.	Niska: Fragmentirana strateška izrada budžeta s obzirom da su višegodišnji limiti i aroprijacije godišnjeg kapitalnog budžeta za implementacione uprave, ne za ministarstva koja donose politike.	7	Srednji
	7. Sveobuhvatnost i jedinstvo budžeta	Visoka: Nema kapitalnih projekata koje finansiraju vanbudžetske jedinice. MF priprema tekuće i kapitalne budžete u jednom dokumentu, uključujući sve projekte centralne vlade.	Srednja: Zamršen prikaz investicionih planova potrošačkih ministarstava i ukupne kapitalne potrošnje. Kapitalni projekti državnih preduzeća se ne prikazuju	8, 9	Srednji
	8. Izrada budžeta za investicije	Srednja: Proces izrade budžeta za višegodišnje preuzete obaveze nije uspostavljen. Zakonski okvir zabranjuje preusmjeravanje sredstava iz kapitalnog u tekući budžet.	Srednja: Razumna zaštita tekućih projekata, i visoko poštovanje zabrane preusmjeravanja sredstava. Ukupni troškovi za projekte su uključeni u budžet za 2021.		
	9. Finansiranje održavanja	Niska: Održene metodologije postoje za procjenu potreba održavanja, ali se ne koriste za budžete tekućeg i kapitalnog održavanja.	Srednja: Ostvarenje budžeta je stabilno u protekle četiri godine, uz premašivanje budžetskih alokacija	10	vVisok
	10. Izbor projekata	Srednja: Nema inputa od nezavisnih eksperata. Kriterijumi za izbor su objavljeni ali nedostaju ključni parametri. Dvije liste projekata, jedna za IPAC i jedna za kapitalni budžet	Srednja: Projekti se razmatraju uz slabu informisanost što ugrožava proces odabira. Neki projekti su odabrani bez ispunjavanja kriterijuma.	11, 12	Visok
C. Implementacija	11. Nabavke	Visoka: Transparentan i konkurentan okvir nabavki je usklađen sa EU acquis. Sistem e-nabavki je uspostavljen.	Srednja: Sistem e-nabavki je u ranoj fazi implementacije i nijedan tender velikog kapitalnog projekta nije realizovan elektronski.		
	12. Raspoloživost finansiranja	Visoka: Mjesečno planiranje gotovine i blagovremena isplata gotovine. Limiti se određuju za fiskalnu godinu, a računi donatora su integrisani u konsolidovani račun trezora.	Visoka: Blagovremenim isplatama gotovine izbjegavaju se smetnje u realizaciji projekata. Prognoze gotovine se izrađuju na mjesečnoj osnovi.		
	13. Upravljanje portfoliom i nadzor	Srednja: Praćenje napretka i troškova velikih projekata se vrši, ali nema centralnog nadzora niti ex-post razmatranja projekata. Preraspodjela sredstava je dozvoljena i njome se dobro upravlja	Niska: Fragmentirano praćenje, uz ograničenu perspektivu portfolija ili obuhvat rizika. Slabo izvještavanje ugrožava proces donošenja odluka. Politike nijesu usklađene na osnovu naučenih lekcija.	13, 14, 15	Visok
	14. Implementacija projekata	Srednja: Projekti se prate, ali izvještavanje nije adekvatno. Usklađivanje troškova je dozvoljeno po zakonu. Ex-post revizija projekata se vrši, izvještaj se podnosi Skupštini i objavljuje.	Srednja: Nepostojanje detaljnih izvještaja o napretku. Usklađivanje troškova projekta se vrši u skladu sa zakonom, ne postoje izuzeci. Nema sveobuhvatnih planova implementacije.	14, 15	Srednji
	15. Upravljanje javnom imovinom	Srednja: Zakonske obaveze pregleda i podnošenja izvještaja o imovini se ispunjavaju ali ne i obaveze uključivanja podataka o imovini u državne račune.	Niska: Centralizovani registar ne postoji, vrijednost osnovnih sredstava se ne utvrđuje, a amortizacija ne procjenjuje.		

2.7 MAKROEKONOMSKI OKVIR I JAVNE INVESTICIJE

2.7.1 MAKROEKONOMSKI I FISKALNI OKVIR U 2025. GODINI

Prema podacima Monstata, nakon ekonomskog rasta od 3,2% u 2024. godini, u prva tri kvartala 2025. godine, realni ekonomski rast Crne Gore iznosio je 3,1%. Rast je bio dominantno zasnovan na privatnoj potrošnji. U prva tri kvartala 2025. godine ostvaren je rast prihoda od turizma u odnosu na isti period prethodne godine. Industrijska proizvodnja je u prva tri kvartala 2025. godine smanjena za 3,7%, dominantno pod uticajem pada proizvodnje električne energije od 30,6% usljed privremenog zatvaranja Termoelektrane Pljevlja zbog ekološke rekonstrukcije, ali i pada proizvodnje u sektoru vađenja rude i kamena za 18,4%.

Prosječna stopa inflacije u 2025. godini iznosila je 3,9%. Registrovana stopa nezaposlenosti u novembru 2025. godine iznosila je 9,54%.

U dijelu fiskalnih kretanja, prema preliminarnim podacima, u 2025. godini prihodi budžeta iznosili su 2,87 milijardi eura ili 35,4% projektovanog BDP-a. To je za 117,4 miliona eura ili 4,3% više u odnosu na isti period prethodne godine. Izdaci budžeta prema preliminarnim podacima su za 2025. godinu iznosili 3,2 milijarde eura ili 39,3% procijenjenog BDP-a i bili su 6,4% viši u odnosu na 2024. godinu. Deficit budžeta u 2025. iznosio je 321,6 miliona eura, ili 3,96 % procijenjenog BDP-a, dok je suficit tekuće potrošnje ostvaren u iznosu od 9,54 mil. €. Imajući u vidu trend rasta deficita, ali i istovremenu potrebu Crne Gore za velikim investicijama, uključujući i investicije u jačanje otpornosti na klimatske promjene, u srednjem roku je potrebno definisati mjere fiskalne politike, koji će obezbijediti potrebna investiciona ulaganja uz istovremeno očuvanje fiskalne stabilnosti. To će zahtijevati i optimizaciju mjera investicione politike i dalja unapređenja upravljanja javnim investicijama.

U periodu od 2015. do 2019. godine javne investicije u Crnoj Gori su iznosile oko 6,8% BDP-a godišnje, povećavajući vrijednost državnog kapitala za 4,4% (IMF, PIMA, 2022). Najveći udio u javnim investicijama, kao dijelu bruto investicija u tom periodu, imala je izgradnja prioritetne dionice auto-puta Bar-Boljare. U postkovid periodu, tj. u periodu od 2020–2025. godine, vrijednost javnih investicija finansiranih iz kapitalnih rashoda, iznosila je oko 4,1% BDP prosječno godišnje. Vidjeti tabelu u nastavku.

Tabela 1: Udio kapitalnog budžeta u BDP

	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Učešće kapitalnih rashoda u BDP (%)	5,5	4,1	4,06	3,4	3,8	4,0

Izvori: MF i Monstat

Istovremeno, posmatrajući bruto investicije u osnovna sredstva, njihov udio u BDP u postkovid periodu činio je oko 21% prosječno godišnje (vidjeti tabelu u nastavku).

Tabela 2: Struktura BDP-a po kategorijama potrošnje u stalnim cijenama u %

	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
1. Finalna potrošnja	102,5	96,6	96,8	95,0	97,9
2. Bruto investicije u osnovna sredstva	28,7	21,8	20,8	22,7	21,8
3. Promjene zaliha	1,9	3,3	6,2	5,0	3,8
4. Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-33,0	-21,6	-23,9	-22,7	-23,4
5. BDP	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Izvor: Monstat:2020-2024.

Priprema zrelih projekata javnih investicija sa obezbijeđenim finansiranjem treba da doprinese i povećanju ukupnih bruto investicija, jer svaki novi ciklus javnih investicija koje su ekonomski održive, otvara prostor za povećanje privatnih, a time i za povećanje izvoza i brži ekonomski rast.

Crna Gora ima izraženu potrebu za povećanjem javnih investicija poput ulaganja u putnu infrastrukturu (auto-put), aerodrome (javno-privatno partnersvo), željezničku infrastrukturu, energetska i komunalna infrastrukturu i infrastrukturu u oblasti obrazovanja i zdravstva, na klimatski i fiskalno održiv način, koje su osnova za privatne investicije u razvojnim sektorima poput turizma, IT, poljoprivrede, razvoja malih i srednjih preduzeća, te veći doprinos izvoza rastu BDP-a.

3. STRATEŠKI I OPERATIVNI CILJEVI MASTER PLANA KAO DIJELA POLITIKE JAVNIH INVESTICIJA

3.1 OPŠTI CILJ

U ovom poglavlju prikazani su opšti i operativni ciljevi Master plana. U tom smislu, opšti cilj ovog Master plana je “ubrzanje ekonomskog rasta i bolji kvalitet života građanki i građana kroz unaprijeđeno upravljanje javnim investicijama”, u skladu sa kriterijumima fiskalne održivosti i obavezama iz pregovora za članstvo Crne Gore u EU. Indikatori uticaja za opšti cilj ovog Master plana dati su u sljedećoj tabeli:

Tabela 3: Indikatori opšteg cilja

INDIKATOR UTICAJA	izvor verifikacije	polazna vrijednost u 2025.	ciljana vrijednost u 2027.	ciljana vrijednost u 2030.
Stopa rasta realnog BDP (%)	MF	3,2	3,0	3,0

3.2 OPERATIVNI CILJEVI

Navedeni opšti cilj će se operacionalizovati kroz sljedeće operativne ciljeve:

1. Usklađivanje prioritetnih javnih investicija u infrastrukturu sa strateškim razvojnim ciljevima i srednjoročnim fiskalnim okvirom Crne Gore;
2. Unapređenje procesa pripreme i realizacije projekata važnih za razvoj opština i ravnomjerniji regionalni razvoj;
3. Unapređenje procesa pripreme, ocjene i obezbjeđenja finansiranja potencijalnih investicija u infrastrukturu.

Operativni ciljevi i njihovi indikatori učinka, prikazani su u tabelama u nastavku.

Tabela 4: Operativni cilj 1

Usklađivanje prioritetnih javnih investicija u infrastrukturu sa strateškim razvojnim ciljevima i srednjoročnim fiskalnim okvirom Crne Gore				
INDIKATOR UČINKA	izvor verifikacije	polazna vrijednost 2025.	prelazna vrijednost 2027.	ciljana vrijednost 2030.
Udio javnih investicija koje doprinose jačanju otpornosti na klimatske promjene (%)	MF	-	30%	35%

Navedeni operativni cilj odnosi se na bolje povezivanje predloženih javnih investicija sa programskim budžetom i SBO¹⁶, kako bi se alokacijom budžetskih sredstava za predložene javne investicije doprinijelo ostvarenju razvojnih ciljeva predviđenih strateškim razvojnim dokumentima Crne Gore. U tom kontekstu, Objedinjena lista investicionih projekata iz aneksa 1 ovog Master plana je integrisana u SBO i SFO do kraja 2028. godine, uz pretpostavku daljeg usklađivanja sa ažuriranim fiskalnim okvirom do kraja 2030. godine. Procesom “SDG budget-tagging”, odnosno označavanja budžeta shodno ciljevima održivog razvoja, sprovede se i označavanje sredstava iz kapitalnog budžeta za dostizanje SDG-13 koji se odnosi na očuvanje klime, ali i ostalih ciljeva održivog razvoja. Takođe, pristupiće se izradi portfolija kapitalnih projekata povezanih sa klimatskom akcijom.

¹⁶ U dijelu koji se finansira iz kapitalnog budžeta i kredita države

Tabela 5: Operativni cilj 2

Unapređenje procesa pripreme i realizacije projekata važnih za razvoj opština i ravnomjerniji regionalni razvoj				
INDIKATOR UČINKA	izvor verifikacije	polazna vrijednost u 2025.	ciljana vrijednost u 2027.	ciljana vrijednost u 2030.
Udio opštinskih projekata pripremljenih u skladu sa zvaničnom metodologijom Vlade za finansiranje projekata iz kapitalnog budžeta (%)	MF	-	50%	90%

U funkciji ostvarivanja operativnog cilja br. 2, u srednjem roku će se realizovati projekti lokalne infrastrukture, većinom preko Ministarstva javnih radova, ali i samih opština. Uz navedeno, realizovaće se i projekti komunalne infrastrukture, koji su finansirani kroz razvojne kredite, ali su u nadležnosti opština u cilju ubrzanijeg lokalnog i regionalnog razvoja (vidjeti tabelu aneksa 1).

Tabela 6: Operativni cilj 3

Unaređenje procesa pripreme, ocjene i obezbjeđenja finansiranja potencijalnih investicija u infrastrukturu				
INDIKATOR UČINKA	izvor verifikacije	polazna vrijednost u 2025.	ciljana vrijednost u 2027.	ciljana vrijednost u 2030.
Udio kapitalnih projekata sa objedinjene liste koji ispunjavaju formalno definisane kriterijume zrelosti	MF	40%	75%	90%

U ostvarivanju operativnog cilja br. 3, Ministarstvo finansija u okviru projekata podržanih iz EU fondova radi na unapređenju procesa ocjenjivanja projekata javnih investicija. U tom kontekstu u decembru 2025. godine, usvojena je nova Odluka o izradi kapitalnog budžeta, sa pratećim metodološkim smjernicama za ocjenu projekata, koja će se primjenjivati u ocjeni potencijalnih projekata iz aneksa 3 ovog Master plana, kao i svih novih projekata. U tom kontekstu, ostvarivanju postavljenih indikatora ovog operativnog cilja, doprinijeće priprema projekata sa liste novih potencijalnih projekata (aneks 3).

Unaprijeđeni procesi ocjene kandidovanih projekata treba da vode javnoj dostupnosti postupaka ocjene projekata, kao i postupka implementacije projekata prioriternih javnih investicija u infrastrukturu. Ostvarivanju ovog cilja, doprinijeće povećanju transparentnosti u realizaciji prioriternih javnih investicija sa liste iz aneksa 1, posebno kroz aktivnosti redovnog monitoringa i izvještavanja.

Dodatno, dostizanju navedenog operativnog cilja, u okviru projekata finansiranih iz EU fondova i ostalih donacija, sprovode se obuke za službenike nadležnog direktorata za javne investicije, kao i za službenike linijskih ministarstava o primjeni novih kriterijuma iz Odluke o izradi kapitalnog budžeta, Metodoloških smjernica za ocjenu projekata i Minimalnih zahtjeva u pogledu sadržaja studije izvodljivosti. Dodatno, Ministarstvo finansija organizuje obuke za jedinice lokalne samouprave kako bi se ojačali kapaciteti za kandidovanje projekata jedinica lokalne samouprave za finansiranje iz kapitalnog budžeta države.

Dakle, ostvarivanju opšteg i operativnih ciljeva ovog Master plana javnih investicija u infrastrukturu za period 2026–2030 doprinijeće realizacija prioriternih javnih investicija (aneks 1), koje su usklađene sa SBO i SFO 2026–2028. uz očekivanje daljeg usklađivanja srednjoročnim fiskalnim okvirom nakon toga.

Takođe, dio ovih investicija ima obezbijeđeno finansiranje iz drugih izvora (poput sredstava državnih preduzeća i grantova). Shodno najvažnijim strateškim razvojnim dokumentima Crne Gore, ključne razvojne oblasti crnogorske ekonomije su turizam, energetika, poljoprivreda i prerađivačka industrija. Pretpostavke toga razvoja su dalji razvoj saobraćajne, osnovne energetske infrastrukture, komunalne iza zaštitu životne sredine, lokalne infrastrukture, kao i infrastrukture u oblasti obrazovanja i zdravstva.

Imajući u vidu da se razvoj turističke infrastrukture u značajnoj mjeri finansira iz privatnih izvora, te da je država dijelom uključena u razvoj te infrastrukture (izgradnja skijališta, investicije preduzeća u većinskom vlasništvu države, itd.), fokus ovog Master plana je na infrastrukturnim projektima, odnosno javnim investicijama u sektore koji su preduslov za razvoj turizma, poljoprivrede i prerađivačke industrije. Ove privredne grane mogu biti konkurentnije i doprinijeti bržem rastu ekonomije i zapošljavanju, samo uz učinkovite javne investicije u infrastrukturu, odnosno prvenstveno saobraćajnu, energetska i komunalnu infrastrukturu koja je osnov za povećanje broja noćenja i produžetak sezone.

3.3 JAVNE INVESTICIJE U KLJUČNIM RAZVOJNIM SEKTORIMA

Shodno definisanim operativnim ciljevima i prioritetnim sektorima javnih investicija, pripremljena je Objedinjena lista prioritetnih investicionih projekata ili aktivnosti za koje je obezbijeđeno finansiranje za period 2026-2030 (aneks 1).

Lista prioritetnih projekata za koje je obezbijeđeno finansiranje sačinjena je iz projekata države, opština i državnih preduzeća finansiranih iz kapitalnog budžeta, kredita i grantova u okviru WBIF, u skladu sa srednjoročnim budžetskim okvirom Crne Gore. Ona obuhvata i projekte sa jedinstvenih lista prioritetnih infrastrukturnih projekata koje je utvrdila Vlada 2024. godine za sektore saobraćaja i energetike, kao i liste iz 2021. godine koja obuhvata prioritetne projekte za sektore obrazovanja, zdravstva i zaštite životne sredine, a koji su kandidovani za finansiranje u okviru WBIF. Pri tome su na objedinjenu listu prioritetnih projekata uključeni samo projekti ukupne vrijednosti veće od 5 miliona eura za sektore saobraćaja i energetike, dok su za sektore obrazovanja i zdravstva uzeti u obzir i manji projekti zbog specifičnosti sektora. Na listu su uključeni svi lokalni projekti finansirani iz kapitalnog budžeta bez obzira na iznos, shodno preporuci EK u okviru operativnih zaključaka sa PFM dijaloga iz novembra 2025.

Projekti Master plana se realizuju u okviru nadležnosti sljedećih resora: Ministarstva saobraćaja/Uprave za saobraćaj; Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija; Ministarstva energetike i rudarstva; Ministarstva zdravlja; Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera; Ministarstva javnih radova, od kojih dio za jedinice lokalne samouprave.

Objedinjena lista prioritetnih projekata javnih investicija u infrastrukturu sadržana u aneksu 1, sadrži 258 projekata koji su integrisani u srednjoročni budžetski okvir 2026–2028. za finansiranje iz opštih prihoda ili imaju obezbijeđeno finansiranje iz drugih izvora (kredita, grantova itd). Neki od projekata su u toku, a neki treba da otpočnu. Za realizaciju projekata, nadležna su sljedeća ministarstva:

- Ministarstvo saobraćaja/Uprava za saobraćaj – 48 projekata u oblasti putne infrastrukture;
- Ministarstvo energetike i rudarstva/državna preduzeća – 27 projekata u oblasti energetske infrastrukture i energetske efikasnosti;
- Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija – 30 projekata infrastrukture u oblasti obrazovanja;
- Ministarstvo zdravlja – 10 projekata izgradnje infrastrukture u oblasti zdravstva;
- Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera – 23- projekta iz oblasti komunalne infrastrukture na nivou opština i zaštite životne sredine;
- Ministarstvo javnih radova za 68 opštinska projekata izgradnje lokalne infrastrukture iz kapitalnog budžeta, koji su dio aneksa 1;
- Ministarstvo javnih radova i Uprava za saobraćaj za 53 projekta društvene infrastrukture koje je Komisija za ocjenjivanje projekata definisala kao prioritetne za finansiranje iz KB 2026.

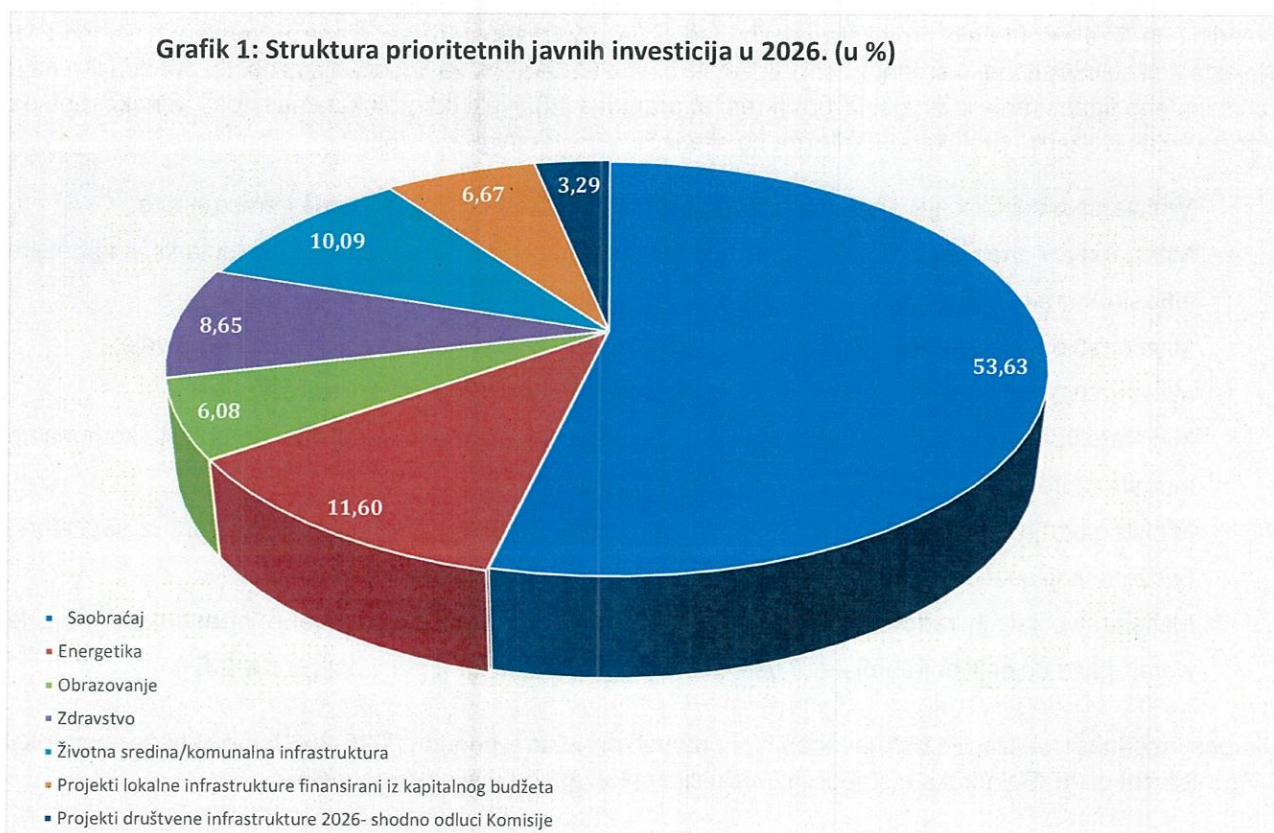
Ukupna vrijednost realizacije 258 navedenih prioritetnih projekata u periodu 2026-2030. procjenjuje se na **oko 4,72 milijardi eura**. Sektorska distribucija investicija prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 7: Projektovani iznos realizacije projekata javnih investicija objedinjenih sa svih lista u periodu 2026-2030, za koje je obezbijeđeno finansiranje (u milionima EUR)¹⁷

Sektor/godina	Ukupna vrijednost projekata	2026	2027	2028	2029 ¹⁸	2030.
Saobraćaj	3.322,62	178,40	414	698,31	827,15	827,15
Energetika	860,12	105,90	100,00	116,2	91,94	91,93
Obrazovanje	227,80	9,50	52,70	78,90	40,20	40,20
Zdravstvo	496,70	14,70	36,70	59,80	102,10	102,10
Projekti lokalne komunalne infrastrukture i zaštite životne sredine	422,30	66,40	98,10	91,50	56,00	55,50
Projekti ostale lokalne infrastrukture finansirani iz kapitalnog budžeta	306,00	29,60	89,80	83,60	20,00	20,00
Projekti društvene infrastrukture 2026-shodno odluci Komisije	120,04	120,04	-	-	-	-
Ukupno	5.755,58	524,54	791,3	1.128,31	1.137,39	1.136,88

Izvor: resorna ministarstva za oblast saobraćaja, energetike, obrazovanja, zdravstva, ekologije

Navedena struktura finansiranja po sektorima prikazana u prethodnoj tabeli data je na sljedećem grafiku kao prosjek za pet godina. Grafik pokazuje dominantno učešće prioriternih projekata javnih investicija u sektorima saobraćaja i energetike.

¹⁷ Napomena: Iznosi projekata za period 2029-2030. godina su indikativni, odnosno treba da budu razmotreni za integraciju u srednjoročni fiskalni okvir nakon 2028. godine. Realno je da njihovo finansiranje bude nastavljeno nakon 2028. godine, do samog završetka.

¹⁸ Napomena: Iznosi projekata za period 2029-2030. godina su indikativni, odnosno treba da budu razmotreni za integraciju u srednjoročni fiskalni okvir nakon 2028. godine. Realno je da njihovo finansiranje bude nastavljeno nakon 2028. godine, do samog završetka.

Povećanju prethodno navedenog iznosa investicija u sektor saobraćaja, doprinijeće i koncesija za Aerodrome Crne Gore.

Box 1: Koncesija za Aerodrome Crne Gore

U skladu sa Ugovorom o koncesiji, program kapitalnih ulaganja obavezuje Koncesionara da projektuje, gradi, rekonstruiše, obnavlja i proširuje vazдушnu i kopnenu infrastrukturu aerodroma Podgorica i aerodroma Tivat tokom koncesionog perioda od 30 godina, u skladu sa važećim zakonodavstvom Crne Gore, Regulativom EU 139/2014, kao i standardima ICAO, EASA i IATA.

Investicioni program je strukturiran u tri faze, pri čemu su obavezni i kapacitetno kritični radovi definisani za Fazu I (prve tri godine) i Fazu II (četvrta i peta godina), dok su ulaganja u Fazi III zasnovana na učinku i rastu potražnje.

Na aerodromu Podgorica, Osnovni radovi u Fazi I obuhvataju izgradnju bočnih pojaseva piste radi usklađivanja sa ICAO kodom E, proširenje rulne staze E radi usklađivanja sa kodom C, proširenje putničkog terminala za najmanje 12.500 kvadratnih metara, proširenje platforme na ukupno osam parkirnih pozicija za avione koda C, kao i udvostručavanje postojećih kapaciteta parkinga, uz kompletnu opremu terminala, sisteme, komunalnu i prateću infrastrukturu. Faza II na aerodromu Podgorica uključuje izgradnju i proširenje dodatnih rulnih staza i njihovih bočnih pojaseva, dalje proširenje platforme na ukupno jedanaest parkirnih pozicija za avione koda C, kao i izgradnju jedne pozicije za generalnu avijaciju, dok su proširenja u Fazi III uslovljena isključivo rastom saobraćaja i zahtjevima nivoa usluge.

Na aerodromu Tivat, Osnovni radovi u Fazi I obuhvataju sanaciju i rekonstrukciju postojeće piste, dok Faza II uključuje izgradnju nove rulne staze u skladu sa ICAO kodom E i proširenje platformskih površina. Pored toga, obavezni Osnovni radovi – Dio B na aerodromu Tivat uključuju proširenje putničkog terminala na ukupnu površinu od 14.800 kvadratnih metara, unapređenje elektroenergetske i prateće infrastrukture, kao i izgradnju bočnih pojaseva rulnih staza. Obavezni Neosnovni radovi na aerodromu Tivat obuhvataju radove na preraspodjeli piste, izgradnju Sky Pier objekta za javni putnički transport sa pristupnim saobraćajnicama, izgradnju Morskog avio-terminala za putnike koji dolaze morskim putem, kao i izmještanje i rekonstrukciju saobraćajnice prema Ostrvu cvijeća.

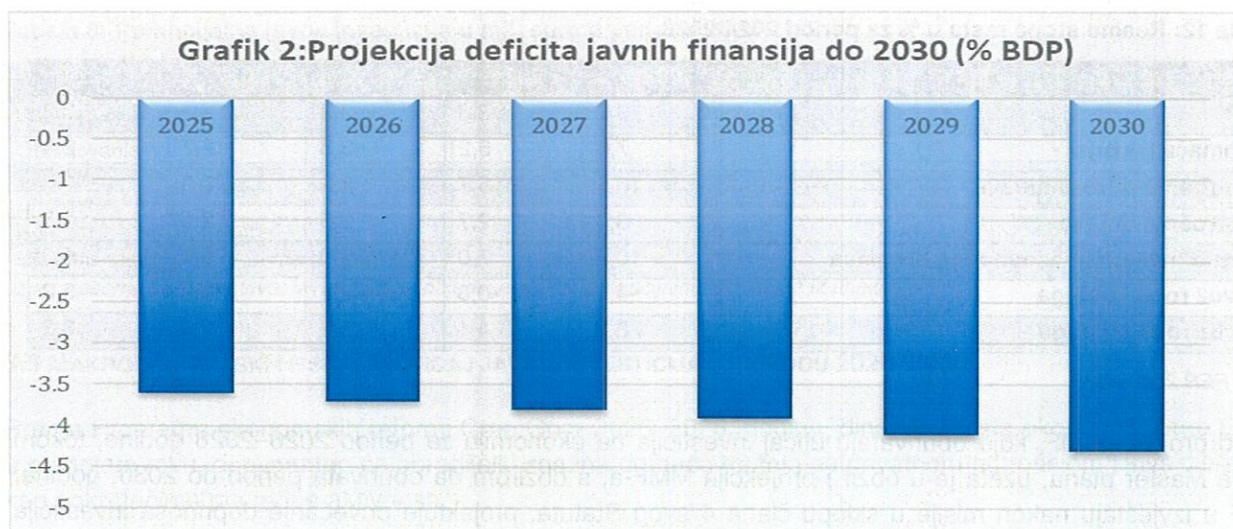
Tokom Faze III, izgradnja nove južne terminalske zone na aerodromu Tivat postaje obavezna kada godišnji putnički saobraćaj premaši 4,0 miliona putnika ili kada postojeći kapaciteti ograniče rast saobraćaja u vršnim satima. U svim fazama i na oba aerodroma, Koncesionar je obavezan da održava sertifikaciju aerodroma, ispunjava zahtjeve zaštite životne sredine i klimatske otpornosti, sprovodi obaveze iz programa Airport Carbon Accreditation i obezbijedi da infrastruktura bude projektovana u skladu sa IATA optimalnim nivoom usluge.

Fiksna koncesiona naknada je 100 miliona po zaključenju ugovora, dok je prema ponudi 35% od ukupnih prihoda varijabilna koncesiona naknada. Investiciono ulaganje je predviđeno u iznosu od 300 miliona eura tokom koncesionog perioda, od čega je 100 miliona očekivano u prvih 5 godina od početka koncesije.

3.4 POTENCIJALNE JAVNE INVESTICIJE ZA OSTVARENJE POSTAVLJENIH CILJEVA

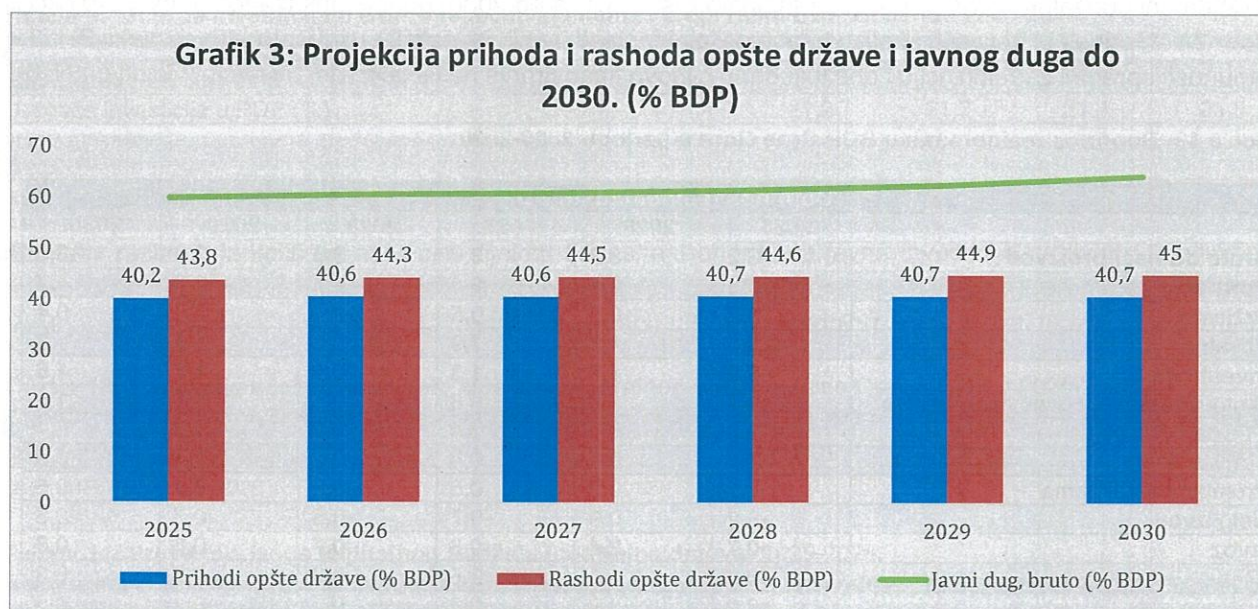
Pored navedenih prioritetnih investicija u infrastrukturu koje su obuhvaćene srednjoročnim fiskalnim okvirom (bez obzira što nisu svi projekti u fazi pune zrelosti za implementaciju), ovaj Master plan sadrži i Objedinjenu listu potencijalno novih javnih investicija u infrastrukturu (aneks 3). Većina njih treba da otpočne do 2030. godine, ukoliko se obezbijede njihova puna zrelost za realizaciju i finansijska sredstva. U navedene investicije spada i koncesija na aerodrome do momenta potpisivanja ugovora sa koncesionarom.

Procijenjena vrijednost navedenih investicija čiji bi se jedan dio realizovao do 2030. godine data je u tabeli u nastavku. Tabela predstavlja procjenu vrijednosti realizacije potencijalnih novih investicija iz aneksa 3 ovog Master plana po godinama, u okviru ključnih sektora. Lista potencijalnih investicija (aneks 3), uključuje i dio projekata sa Jedinstvenih lista prioritetnih infrastrukturnih projekata iz 2021. i 2024. godine, za finansiranje u okviru WBIF okvira.

Izvor: MMF

Projekcija MMF-a o kretanju prihoda i rashoda opšte države do kraja 2030. godine, kao i o kretanju javnog duga, prikazana je na sljedećem grafiku.

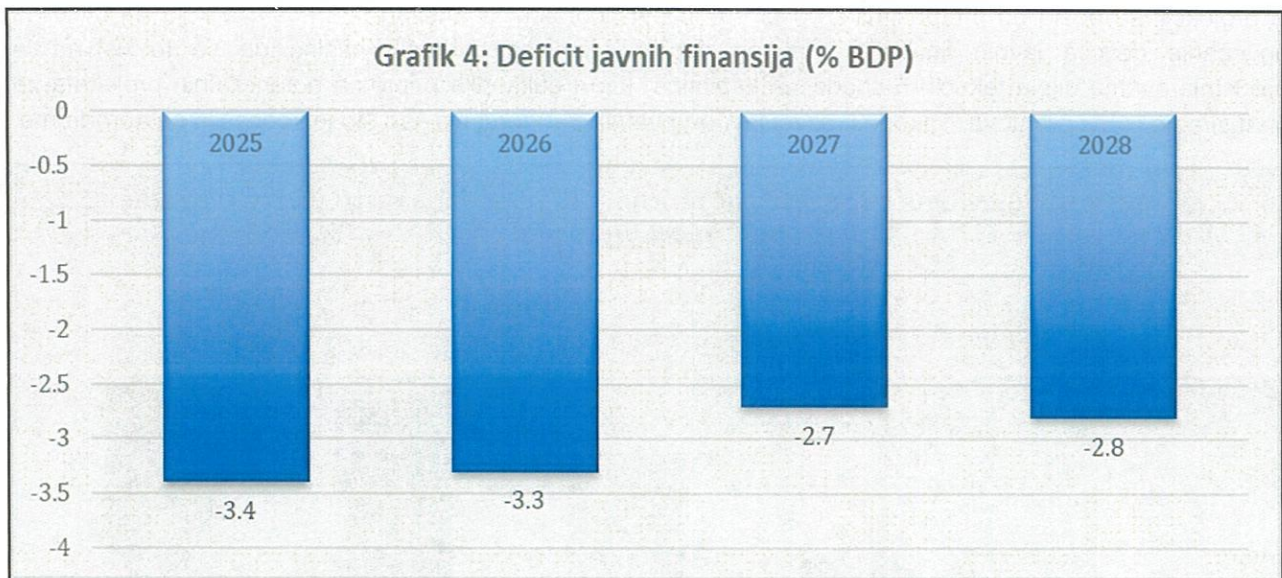

Izvor: MMF

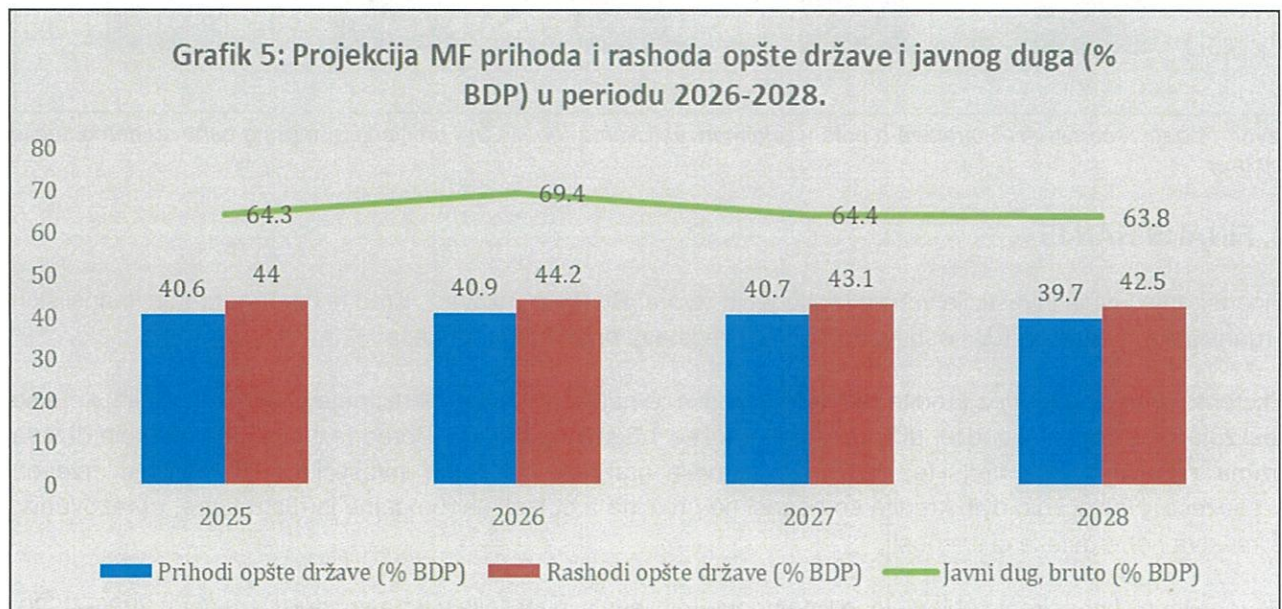
Istovremeno, prema MF projekciji u Programu ekonomskih reformi 2026-2028. bruto javni dug u srednjem roku bi trebalo da dostigne nivo od oko 64% BDP u 2028. godini, što je slično projekciji MMF-a¹⁹ i u skladu sa predstojećim velikim investicijama, od kojih je najveća izgradnja dionice autoputa Mateševo-Andrijevića, i početak aktivnosti na dionici prema Baru.

Za razliku od projekcije MMF-a, Ministarstvo finansija Crne Gore projektuje smanjenje javnog duga nakon 2026. godine, u skladu sa smanjenjem deficita javnih finansija. Navedeno je dio srednjoročnog fiskalnog okvira koji je usvojila Vlada, koji uključuje stabilan nivo prihoda i smanjenje učešća rashoda u BDP-u.

¹⁹ Prema metodologiji koju koristi Vlada

Izvor: Ministarstvo finansija, PER 2026-2028.

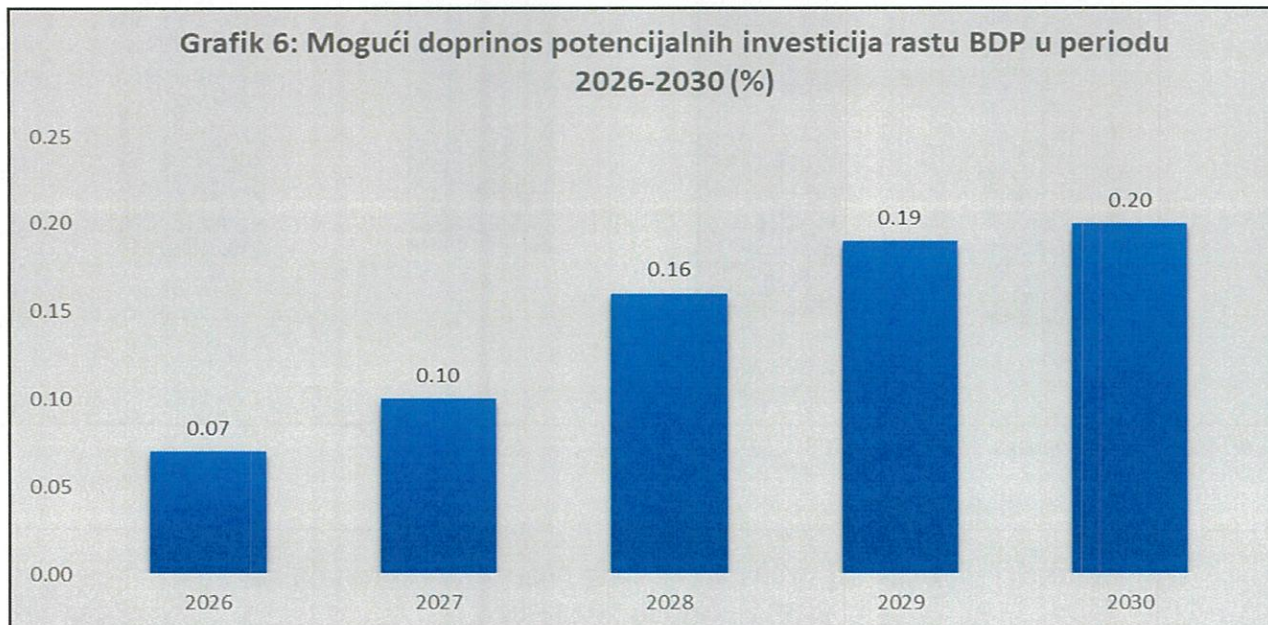

Izvor: Ministarstvo finansija, PER 2026-2028.

Prema metodologiji MMF-a, u slučaju pozitivnog "investicionog šoka", odnosno nepredviđenog obezbjeđivanja finansijskih sredstava za potencijalne investicije u 2026. godini, realizacija tih investicija u iznosu od jednog procentnog poena BDP-a dovela bi do rasta outputa od 0,2% u istoj godini, te do 0,5% u četvrtoj godini, odnosno 2029.

S obzirom na to da potencijalne javne investicije u Crnoj Gori (iz Aneksa 3) u 2026. godini iznose manje od jednog procentnog poena BDP-a, a zatim se postepeno povećavaju do 2030. godine, njihov kumulativni doprinos rastu BDP-a bio bi niži u početnim godinama. Tako bi efekat „investicionog šoka“, odnosno nepredviđenog povećanja javnih investicija, doprinio rastu BDP od oko 0,07% u 2026. godini. Kumulativni efekat bi rastao tokom vremena i u 2029. godini, kao četvrtoj godini investicionog ciklusa, doprinos rastu BDP dostigao bi približno 0,2% (vidjeti grafik u nastavku).

U projekciji se pošlo od pretpostavke da bi se "investicioni šok" finansirao iz sredstava koja ne utiču na povećanje deficita javnih finansija i javnog duga. Jedan od mogućih načina da se to ostvari je preusmjeravanje dijela tekućih rashoda na kapitalne, kao i efikasnija priprema potencijalnih projekata za finansiranje iz EU grantova. Takođe i razvoj javno-privatnih partnerstava kao što je koncesija na aerodrome.

Izvor: Podaci resornih ministarstava o potencijalnim investicijama (aneks 3) i procjena autora na osnovu metodologije MMF-a

4. FINANSIRANJE

Finansiranje javnih investicija vrši se iz sljedećih izvora: Budžeta države²⁰, Kredita međunarodnih finansijskih organizacija, Grantova EU i ostalih donatora, Sredstava državnih preduzeća.

Eksterno finansiranje kroz kredite razvojnih banaka je najvažniji izvor finansiranja javnih investicija, koje se realizuju kroz kapitalni budžet države, i čini otprilike 1/3 javnog duga²¹. Pored razvojnih kredita koje država uzima za investicione projekte, država je izdavala garancije za javne investicije koje realizuju državna preduzeća. Najveći dio ovih kredita se odnosi na projekte u oblasti saobraćajne infrastrukture, obrazovanja, zdravstva i energetske efikasnosti.

Ukupan iznos finansiranja objedinjene liste prioritetnih javnih investicija u infrastrukturu u periodu 2026–2030. godine (aneks 1). On je usaglašen sa SBO i SFO 2026-2028²², dok se period 2029–2030 odnosi na indikativne iznose, koji eventualno treba da budu dio srednjoročnog fiskalnog okvira nakon 2028. godine.

Tabela 14: Obezbijeđeni iznos sredstava za finansiranje prioritetnih javnih investicija u infrastrukturu 2026-2030.

Iznos finansiranja prioritetnih javnih investicija sa objedinjene liste projekata po godinama	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Ukupno (u milionima eura)	524,54	791,3	1.128,31	1.137,39	1.136,88

Izvor: podaci iz Kapitalnog budžeta od resornih ministarstava

²⁰ Ovim dokumentom su obuhvaćene samo velike investicije finansirane iz Kapitalnog budžeta države

²¹ Izvor: MMF

²² Dio sredstava je iz kapitalnog budžeta, dio iz kredita i grantova, dok se dio finansira iz sredstava državnih preduzeća

Posmatrano po sektorima, za finansiranje prioriternih projekata javnih investicija iz oblasti saobraćaja (lista iz aneksa 1), pored sopstvenih sredstava države Crne Gore (reflektovanih u kapitalnom budžetu), obezbijeđeno je oko 700 miliona eura kreditnih sredstava uglavnom od EBRD, EIB i KfW. Prioritetni projekti iz oblasti energetike se dominantno finansiraju iz kredita u oblasti energetike u iznosu 150-200 miliona eura od EBRD-a, 8 miliona eura od WB i 30 miliona eura iz kredita KfW u okviru WBIF, kao iz sopstvenih sredstava energetske subjekata, te u najvećem dijelu nijesu u kapitalnom budžetu.

Za finansiranje projekata iz sektora obrazovanja koji se nalaze na Objedinjenoj listi prioriternih javnih investicija u aneksu 1, povezano sa WBIF okvirom, dio projekata vrijednosti 100 miliona eura se finansira kombinovano iz sredstava kapitalnog budžeta, od WBIF iz kredita EIB, CEB-a i EBRD-a. Ostatak projekata u sektoru obrazovanja koji su na objedinjenoj listi, finansira se iz kapitalnog budžeta, shodno Zakonu o budžetu i shodno SBO.

Za sektor zdravstva, finansiranje 3 projekta periodu 2026–2030 godine sa liste iz aneksa 1 realizovaće se kombinovano iz kapitalnog budžeta i sredstava kredita CEB-a, EBRD-a i CEB-a. Ostali prioritetni projekti u oblasti zdravstva sa objedinjene liste iz aneksa 1, finansiraće se iz kapitalnog budžeta. Za projekte komunalne infrastrukture iz aneksa 1, za koje je obezbijeđeno finansiranje, izvori su Kapitalni budžet u periodu 2026-2028. godina, krediti i sredstva iz IPA fondova za jedan projekat.

Što se tiče projekata finansiranih kroz javno-privatno partnerstvo, iako postoji zakonski i institucionalni okvir usklađen sa EU, još uvijek nema većih projekata koji se finansiraju na ovaj način. Jedna od mogućih investicija te vrste biće javno-privatno partnerstvo za Aerodrome Crne Gore, kroz koncesioni aranžman.

Za određene javne investicije koje realizuju državna preduzeća, Vlada je i izdala državne garancije.

Minimalno potrebna finansijska sredstva po godinama za potencijalne projekte (aneks 3), koji su u fazi pripreme, prikazana su u narednoj tabeli, te je, ukoliko uđu u fazu zrelosti za implementaciju, tj. prođu sve kriterijume selekcije, potrebno obezbijediti njihovo finansiranje i uđu u SBO.

Tabela 15: Iznos potrebnih sredstava za potencijalne projekte u mil. EUR

	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Potrebna sredstva za projekte u pripremi u mil. EUR	30,96	73,8	152,6	187,7	193,4

Izvor: Procjena na osnovu predloga resornih ministarstava (aneks 3)

5. MONITORING

Realizacija javnih investicija je obuhvaćena Izveštajem o izvršenju budžeta po programskoj klasifikaciji koji priprema Ministarstvo finansija, jednom polugodišnje a po potrebi i češće, gdje se može sagledati alokacija budžetskih resursa za strateške ciljeve u ključnim razvojnim oblastima i dostignute targete. Praćenje implementacije javnih investicija na strateškom nivou vrši Savjet za javne investicije.

Shodno Odluci o izradi kapitalnog budžeta, resorna ministarstva su u obavezi da pripremaju kvartalni izvještaj o implementaciji projekata finansiranih iz kapitalnog budžeta. Implementaciju projekata i praćenje njene uspješnosti, vršiće Ministarstvo javnih radova i Uprava za saobraćaj.

6. INFORMACIJA ZA JAVNOST O CILJEVIMA I OČEKIVANIM UČINCIMA MASTER PLANA U SKLADU SA KOMUNIKACIONOM STRATEGIJOM VLADE

Implementacija Master plana predstavljaće dio aktivnosti Ministarstva finansija kao organa državne uprave nadležnog za koordinaciju javnih investicija i izrade kapitalnog budžeta, a koje je takođe nadležno za izradu budžeta i upravljanje javnim dugom i sredstvima grantova. Master plan takođe uključuje i dio aktivnosti linijskih ministarstava u čijoj nadležnosti je politika razvoja osnovne infrastrukture u oblasti saobraćaja, energetike, obrazovanja, zaštite životne sredine i komunalne infrastrukture i zdravstva, kao i nadležnih jedinica lokalne samouprave.

Dokument se fokusira na preventivno, operativno djelovanje, odnosno objedinjavanje dvije liste prioriternih javnih investicija u infrastrukturu, na način da budu integrisane u srednjoročni fiskalni okvir, ukazujući na to da su projekti na listama prošli proces selekcije i imaju obezbijeđeno finansiranje za realizaciju. Dodatno, u ostvarenju postavljenog opšteg i operativnih ciljeva Master plana, doprinijeće i potencijalni projekti koje su prepoznala resorna ministarstva u skladu sa sektorskim strategijama, ali je navedene projekte potrebno pripremiti za realizaciju i obezbijediti finansiranje.

U tom smislu, strateški i operativni ciljevi Master plana oslanjaju se na:

- Internu komunikaciju: usaglašena i koordinirana saradnja između Ministarstva finansija i ostalih ministarstava u Vladi Crne Gore;
- Eksternu komunikaciju: saradnja i komunikacija sa jedinicama lokalne samouprave, međunarodnim organizacijama, NVO sektorom i svim drugim zainteresovanim stranama, uz uključivanje građana i privatnog sektora;
- Povećanje transparentnosti, kao jednom od operativnih ciljeva ovog Master plana, doprinijeće i rad Komisije za selekciju projekata za finansiranje iz kapitalnog budžeta, dalje obuke i povećanje svijesti u linijskim ministarstvima, u Skupštini Crne Gore i opštinama u vezi sa kandidovanjem projekata.

ANNEX 1 - OBJEDINJENA LISTA PRIORITETNIH PROJEKATA U INFRASTRUKTURU- PROJEKTI U TOKU IZ OBLASTI SAOBRAĆAJA, ENERGETIKE, OBRAZOVANJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE KOJI SU INTEGRISANI U SREDNJOROČNI BUDŽETSKI OKVIR

OPERATIVNI CILJ 1 - Usklađivanje prioriteta javnih investicija u infrastrukturu sa strateškim razvojnim ciljevima i srednjoročnim fiskalnim okvirom Crne Gore															
RB	Naziv investicije /projekta	Indikator praćenja uspjeha realizacije investicije	Urađena studija uticaja na životnu sredinu (da/ne)	Obezbeđena lokacija/ riješena ekspozicija (da/ne)	Urađena analiza beneficija (da/ne)	Izrađen i vidljiv glavni projekat (da/ne)	Nosilac projekta / institucije nadležne za realizaciju	Ukupna procijenjena vrijednost investicije (mil. €)	Godina početka investicije i godina planiranog završetka	Programski kod potprograma ili aktivnosti iz Zakona o budžetu za koji je vezana investicija	Iznos sredstva za investiciju u 2026. u mil.€	Indikativni iznos sredstva za investiciju u 2027. u mil. €	Indikativni iznos sredstva za investiciju u 2028. u mil. €	Izvor finansiranja (kapitalni budžet, krediti, grantovi) u mil. €	Jedinstvena lista prioriteta infrastrukturnih projekata
SAOBRAĆAJ															
1.	Izgradnja autoputa Bar-Boljare, dionica Mateševo-Andrijevica	% izvršenja	DA	DA	DA	NE	UZS, Monteput	730,0	2025-2030	Aktivnost 17 020 K03 001	70,0	130,0	150,0	EBRD kredit 200, EBRD grant 150, KB	DA
2.	Izgradnja autoputa Tološi-Smokovac	% izvršenja	DA	NE	DA	NE	UZS, Monteput	150,0	2026-2030	Aktivnost 17 020 K03 001	0,1	15,0	50,0	KB, EIB i EBRD	DA
3.	Izgradnja autoputa, obilaznica Bar	% izvršenja	NE	NE	DA	NE	UZS, Monteput	420,0	2027-2030	Aktivnost 17 020 K03 001	0,1	50,0	100,0	KB, EIB i EBRD	DA
4.	Izgradnja magistralnog puta Pošćenje-Brezna	% izvršenja	NE	NE	NE	NE	Monteput	382,0	2026-2030	Aktivnost 17 020 K03 002	0,1	50,0	100,0	KB	NE
5.	Izgradnja aobraćajnice, obilaznica Budva	% izvršenja	NE	NE	DA	NE	UZS, Monteput	257,0	2026-2029	Aktivnost 17 020 K03 003	40,0	60,0	70,0	KB	DA
6.	Rekonstrukcija puta Barski most-Dobrakovo	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	UZS	19,0	2025-2028	Aktivnost 17 020 K01 006	0,5	5,0	10,0	KB 8, EIB kredit 11	NE
7.	Rekonstrukcija mag. puta M-2 Tivat-Jaz	% izvršenja	DA	DA	NE	DA	UZS	84,0	2024-2027	Aktivnost 17 020 K01 010	10,0	1,0	0,0	KB 61.1., EBRD 14.4	NE
8.	Rekonstrukcija puta Lepenac-Poda-Berane	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	UZS	65,6	2023-2026	Aktivnost 17 020 K01 011	7,0	0,0	0,0	KB 29.9, EIB kredit 35.7	NE
9.	Rekonstrukcija puta M-1 Kamenovo - Bar	% izvršenja	NE	NE	NE	NE	UZS	25,0	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 013	0,1	5,5	7,5	KB 0.1., EIB kredit 24.9	NE
10.	Rekonstrukcija puta most Zelenci-Vučaj faza	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	UZS	16,2	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 016	0,1	2,1	5,1	KB 0.2., EIB kredit 16	NE
11.	Rekonstrukcija puta Kristac - Trojice - Kotor	% izvršenja	NE	NE	NE	NE	UZS	40,0	2026-2029	Aktivnost 17 020 K01 017	0,1	1,5	7,5	KB	NE
12.	Rekonstrukcija puta Mojkovac - Lubnice	% izvršenja	DA	DA	NE	DA	UZS	5,1	2026-2027	Aktivnost 17 020 K01 018	0,5	4,5	0,0	KB	NE
13.	Rekonstrukcija mag. puta Kolašin- Mojkovac	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	UZS	55,5	2025-2028	Aktivnost 17 020 K01 021	0,1	5,5	14,5	KB 7.5, EIB kredit 48	NE
14.	Rekonstrukcija puta Bar - K. most - Krute	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	UZS	15,0	2024-2027	Aktivnost 17 020 K01 022	3,1	3,0	0,0	KB	NE
15.	Rekonstrukcija mosta na Đurđevića Tari	% izvršenja	DA	DA	NE	DA	UZS	8,8	2025-2027	Aktivnost 17 020 K01 029	3,3	5,0	0,0	Donacija Kina, KB	NE
16.	Izgradnja zapadne obilaznice Podgorice	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	UZS	24,5	2025-2028	Aktivnost 17 020 K01 036	1,0	5,0	5,0	KB 17.1., PG 7.4	NE

17.	Rekonstrukcija reg. puta Ostros-Vladimir	% izvršenja	NE	NE	NE	NE	NE	NE	22,1	2025-2028	Aktivnost 17 020 K01 037	3,2	6,5	5,5	0,0	KB	NE
18.	Izgradnja magistralnog puta Čevo- Nikšić	% izvršenja	DA	NE	NE	DA	UZS	UZS	84,1	2026-2030	Aktivnost 17 020 K01 043	0,1	0,1	10,1	73,7	KB 4.1, EIB kredit 80	NE
19.	Izgradnja mosta preko rijeke Bojane	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	UZS	UZS	10,0	2025-2030	Aktivnost 17 020 K01 045	0,1	0,1	0,01	9,7	KB	NE
20.	Izgradnja mosta preko Tare na Ščepan Polju	% izvršenja	DA	NE	NE	DA	UZS	UZS	11,0	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 046	0,2	0,2	5,3	5,3	KB 5.5, BiH budžet 5.5	NE
21.	Rekonstrukcija dijela puta Podgorica – Tuzi, most Cijevna – Šipčanik	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	UZS	UZS	19,4	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 048	0,1	2,1	5,1	12,1	KB	NE
22.	Rekonstrukcija puta Pljevlja-Metaljka, II faza	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	40,0	2026-2030	Aktivnost 17 020 K01 057	0,1	4,2	10,2	25,5	KB 3, EIB kredit 37	NE	
23.	Rekonstrukcija tunela Vrmac, Kotor	% izvršenja	NE	DA	NE	UZS	UZS	11,8	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 058	0,8	2,5	5,5	3,0	KB	NE	
24.	Izgradnja bulevara Virpazar - Golubovci	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	100	2025-2030	Aktivnost 17 020 K01 061	0,1	0,1	9,8	90,0	KB	NE	
25.	Rekonstrukcija mag. puta Plužine-Nikšić, dionica Seljani-Zaborje	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	22,7	2025-2030	Aktivnost 17 020 K01 063	0,3	0,4	2,0	20,0	KB	DA	
26.	Rekonstrukcija puta Petnjica - Bloča	% izvršenja	NE	DA	NE	UZS	UZS	14,4	2024-2027	Aktivnost 17 020 K01 072	4,8	1,7	0,0	0,0	KB	NE	
27.	Izgradnja puta petlja Veruša-Lopate	% izvršenja	NE	DA	NE	UZS	UZS	15,3	2024-2026	Aktivnost 17 020 K01 073	5,4	0,0	0,0	0,0	KB	NE	
28.	Rekonstrukcija puta R-3, Pljevlja-Dajevića han	% izvršenja	NE	DA	NE	UZS	UZS	6,0	2025-2027	Aktivnost 17 020 K01 078	0,8	4,5	0,0	0,0	KB	NE	
29.	Rekonstrukcija puta Plužine-Danilovgrad, dionica Zaborje-J. Polje	% izvršenja	NE	DA	NE	UZS	UZS	15,22	2024-2026	Aktivnost 17 020 K01 079	2,8	0,0	0,0	0,0	KB	DA	
30.	Izgradnja veze puteva Dinoša-C. Zatrijebačka i Bulevara PG-Tuzi	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	12,0	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 081	0,1	1,4	4,5	6,0	KB	NE	
31.	Rekonstrukcija puta M-11, D.Lastva-Aerodrom	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	35,0	2025-2030	Aktivnost 17 020 K01 082	2,0	4,0	6,0	23,0	KB	NE	
32.	Rekonstrukcija puta M-1, Sutomore-Bar	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	19,2	2025-2030	Aktivnost 17 020 K01 083	0,1	0,5	1,9	16,7	KB	NE	
33.	Izgradnja tunela „lokvé“	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	30,0	2025-2030	Aktivnost 17 020 K01 091	0,2	0,3	3,00	26,5	KB	NE	
34.	Adaptacija reg. puta R-17, Čevo - Ridani	% izvršenja	NE	DA	NE	UZS	UZS	8,1	2025-2027	Aktivnost 17 020 K01 096	3,0	2,5	0,0	0,0	KB	NE	
35.	Rekonstrukcija puta D.Uličići – R.Crnojevića	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	17,5	2025-2028	Aktivnost 17 020 K01 097	3,1	5,4	8,5	0,0	KB	NE	
36.	Rekonstrukcija puta M-5, Berane – Rožaje	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	89,0	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 099	0,2	0,8	9,0	79,0	KB 9, EIB kredit 80	NE	
37.	Rekonstrukcija puta Danilovgrad-Markovina	% izvršenja	NE	NE	NE	UZS	UZS	5,4	2026-2028	Aktivnost 17 020 K01 101	0,5	1,5	3,4	0,0	KB	NE	

38.	Adaptacija puta R-13 dionica Bioče-Veruša	NE	NE	NE	NE	UZS	21,5	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 118	0,1	2,4	8,0	11,0	KB	NE
39.	Izgradnja mag. puta Podvade - Kalače, I faza	NE	NE	DA	UZS	UZS	15,1	2025-2029	Aktivnost 17 020 K01 123	0,2	1,5	4,8	8,5	KB	NE
40.	Rekonstrukcija puta Bar-Sutorman-Virpazar	NE	NE	DA	UZS	UZS	64,0	2025-2030	Aktivnost 17 020 K01 126	0,1	0,1	6,8	57,0	KB	NE
41.	Obilaznica Rožaje, II faza	DA	DA	NE	UZS	UZS	36,2	2025-2027	Aktivnost 17 020 K02 001	2,6	2,6	0,0	0,0	KB 11, EIB kredit 25.5	NE
42.	Izgradnja bulevara Vojislavljevića	DA	DA	NE	UZS	UZS	30,2	2024-2027	Aktivnost 17 020 K02 007	4,6	4,4	4,2	0,0	KB 22.7, PG 7.5	NE
43.	Sanacija kritične tačke Sokolovina, Mojkovac	NE	DA	NE	UZS	UZS	13,3	2024-2026	Aktivnost 17 020 K05 015	2,5	0,0	0,0	0,0	KB	NE
44.	Sanacija mostova, klizišta i košina na mag. i regionalnim putevima	NE	NE	NE	UZS	UZS	15,0	2026-2030	Potprogram 17 020 K05	3,0	3,0	3,0	6,0	KB	NE
45.	Projekat modernizacije željezničke pruge na dionici Bar-Golubovci	NE	DA	NE	MSA, MUR	MSA, MUR	231,0	2026-2030	Aktivnost 17 019 K03 001	0,2	10,8	60,0	160,0	EBRD/EIB krediti 113, WBIF grant 113, KB 5	DA
46.	Rekonstrukcija 22 putna prelaza na pruzi NK-PG i PG-BR	NE	DA	NE	MSA, ŽICG	MSA, ŽICG	5,3	2026-2028	n.a.	0,5	3,8	1	0,0	SSTP grant	NE
47.	Izgradnja pristupnog puta do prelaza Zdrebaonik i pješački pothodnik u Spuzu	NE	DA	NE	MSA, ŽICG	MSA, ŽICG	4,2	2026-2028	n.a.	0,4	3,0	0,8	0,0	SSTP grant	NE
48.	Izgradnja pješačkog pothodnika na stajalištu Aerodrom	NE	DA	NE	MSA, ŽICG	MSA, ŽICG	0,9	2026-2028	Aktivnost 17 022 001 003	0,1	0,5	0,3	0,0	Kredit WB	NE
	UKUPNO saobraćaj						3.322,62			178,4	414,00	698,31	1654,30		
ENERGETIKA															
1.	Unapređenje energetske efikasnosti u javnim zgradama (PEEPB)	DA	DA	DA	MEIR	MEIR	75,0	2020-2027	Aktivnost 15 046 002 001	21,0	20,0	0,0	0,0	Budžet 10, KRW kredit 45, WBIF grant 4.79	DA
2.	Dekarbonizacija energetskog sektora u CG (komponenta 1)	n.a.	n.a.	n.a.	MEIR	MEIR	10,8	2025-2030	n.a.	0,45	4,5	2,6	3,25	Budžet 2.8, WB kredit 8.0	DA
3.	Dekarbonizacija energetskog sektora u CG (komponenta 2)	DA	DA	NE	CEDIS	CEDIS	21,0	2025-2029	n.a.	1,8	11	6,4	1,8	Kredit WB	DA
4.	Implementacija Smart Grid i Smart Metering sistema u mreži CEDIS	DA	DA	NE	CEDIS	CEDIS	35,0	2026-2030	n.a.	5,0	5,0	15,0	10,0	EBRD kredit, WBIF grant	DA

5.	Izgradnja 110 kV DV Viliusi – Herceg Novi	DA	NE	DA	NE	CGES	18,6	2013-2031	n.a.	0,23	1,0	1,0	2,0	Grant 2.8, EBRD 14.24	DA
6.	Rekonstrukcija postrojenja TS Perućica	DA	DA	DA	NE	CGES	25,23	2025-2030	n.a.	0,15	5,49	4,0	10,58	Budžet, kredit, grant	DA
7.	Povećanje propusne moći Trebinje - Koplak	DA	NE	DA	NE	CGES	15,0	2016-2028	n.a.	1,0	2,12	6,12	1,73	EBRD kredit 15	DA
8.	Izgradnja TS 400/110/35 kV Brezna - II faza	DA	NE	DA	NE	CGES	41,0	2016-2028	n.a.	3,0	3,0	5,52	6,29	EBRD 28, grant6, CGES	DA
9.	Izgradnja 400 kV DV PV2 - B. Bašta - Višegrad	DA	NE	DA	NE	CGES	16,82	2012-2028	n.a.	1,58	8,03	6,36	0,0	Grant, CGES	DA
10.	Ugradnja varijabilnog šant reaktora TS Lastva	DA	DA	DA	DA	CGES	15,09	2020-2026	n.a.	1,82	0,0	0,0	0,0	EBRD 9, CGES.	DA
11.	Izgradnja 110 kV veze Ulcinj- Velipoje TS110	DA	NE	DA	NE	CGES	35,00	2025-2030	n.a.	0,1	1,0	1,0	2,0	Grant 0.25, CGES	DA
12.	Izgradnja TS 110/35 kV Luštica sa priključkom TS Luštica;	DA	DA	DA	DA	CGES	30,00	2015-2030	n.a.	5,88	5,66	3,29	3,29	KfW kredit 20, CGES	DA
13.	Izgradnja TS 110/10 kV Bečići	NE	NE	DA	NE	CGES	11,00	2023-2030	n.a.	0,24	0,7	1,4	2,59	CGES	DA
14.	Izgradnja TS 110/10 kV Podgorica 7	DA	NE	DA	NE	CGES	10,00	2021-2028	n.a.	1,0	1,0	1,5	4,54	CGES	DA
15.	Izgradnja TS 110/35 kV Buljarica sapriključkom	NE	NE	DA	NE	CGES	7,00	2021-2030	n.a.	0,79	1,23	1,84	3,06	CGES	DA
16.	Rekonstrukcija HE Perućica - Agregat 8	DA	DA	DA	n.a.	EPCG	25,56	2025-2028	n.a.	8,11	5,03	6,32	6,10	KfW kredit	DA
17.	VE Gvozd 1	DA	DA	DA	DA	EPCG	82,00	2024-2026	n.a.	18,41	0,0	0,0	0,0	EBRD kredit	NE
18.	VE Gvozd 2	DA	DA	DA	NE	EPCG	25,60	2025-2027	n.a.	19,50	6,1	0,0	0,0	EBRD kredit	NE
19.	MHE Otlivčići	NE	DA	NE	NE	EPCG	7,14	2026-2028	n.a.	1,47	2,52	3,15	0,0	EPCG	NE
20.	SE Kapino polje B2	DA	DA	DA	NE	EPCG	22,00	2025-2028	n.a.	10,00	12,0	0,0	0,0	EPCG	DA
21.	SE Štedim	NE	DA	DA	NE	EPCG	82,00	2025-2028	n.a.	0,6	0,0	5,43	75,9	EPCG	NE
22.	BESS - baterijski skladišni sistem	NE	DA	DA	NE	EPCG	120,12	2025-2026	n.a.	0,12	40,0	40,0	40,0	EPCG	NE
23.	Izgradnja 400 kV DV Brezna- Sarajevo	NE	NE	DA	NE	CGES	70,07	2025-2032	n.a.	0,01	0,01	0,05	2,0	Grant 2.8, EBRD, CGES	DA
24.	Rekonstrukcija DV 110 kV Nikšić-Bileća	NE	NE	DA	NE	CGES	11,65	2020-2031	n.a.	0,01	0,59	0,5	1,5	CGES	DA
25.	Izgradnja 110 kV DV Virpazar-Ulcinj	NE	NE	DA	NE	CGES	6,24	2018-2032	n.a.	0,03	0,03	0,06	0,54	CGES	DA
26.	Rekonstrukcija DV 110 Podgorica - Andrijevica	NE	NE	NE	NE	CGES	15,50	2024-2031	n.a.	0,22	1,0	1,00	2,0	CGES	NE
27.	Nabavka energetskih transformatora	n.a.	DA	n.a.	NE	CGES	25,70	2025-2030	n.a.	3,37	3,00	3,58	4,7	CGES, kredit/grant	NE
	UKUPNO energetika						860,12		105,89	100,01	116,12	183,87			

23.	Izgradnja novog vrtića u Titvu	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	MPNI	4,3	2027-2029	Potprogram 19 032 K04	0,0	0,3	1,5	2,5	KB	NE	
24.	Rekonstrukcija vrtića u Donjoj Gorici	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	MPNI	1,3	2027-2028	Potprogram 19 032 K04	0,0	0,5	0,8	0,0	KB, Kredit EIB	DA	
25.	Izgradnja nove OŠ u Igalu, Herceg Novi	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	MPNI	7,2	2027-2030	Potprogram 19 032 K04	0,0	0,5	1,7	5,0	KB	DA	
26.	Izgradnja nove OŠ na Starom aerodromu	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	MPNI	13,5	2027-2030	Potprogram 19 032 K04	0,0	1,0	5,0	7,5	KB, Kredit EIB	DA	
27.	Izgradnja nove OŠ u Bloku 35-36	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	MPNI	13,5	2027-2030	Potprogram 19 032 K04	0,0	1,0	5,0	7,5	KB, Kredit EIB	DA	
28.	Izgradnja nove gimnazije u Baru	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	MPNI	13,5	2027-2030	Potprogram 19 032 K04	0,0	2,0	4,0	7,5	KB, Kredit EIB	DA	
29.	Izgradnja nove OŠ i vrtića u Bečićima, BD	NE	BE	NE	NE	NE	NE	NE	MPNI	3,5	2027-2029	Potprogram 19 032 K04	0,0	0,5	1,0	2,0	KB	NE	
30.	Izgradnja studentskog doma u Nikšiću	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	MPNI	2,1	2027-2029	Potprogram 19 032 K04	0,0	0,5	0,6	1,0	KB	NE	
	UKUPNO obrazovanje									227,80			9,50	52,70	78,90	80,40			
ZDRAVSTVO																			
1.	Izgradnja opšte bolnice u Pljevljima	NE	DA	NE	NE	DA	NE	DA	MJR, MZD	40,0	2024-2030	Aktivnost 21 011 K01 005	0,6	5,4	8,0	25,2	KB, Kredit CEB	DA	
2.	Izgradnja doma zdravlja City kvart	NE	DA	NE	NE	DA	NE	DA	MJR, MZD	36,0	2024-2030	Aktivnost 21 011 K01 006	0,2	3,8	8,0	24,0	KB, Kredit CEB	DA	
3.	Centar PET CT i klinika za hematologiju	NE	DA	NE	NE	DA	NE	DA	MJR, MZD	21,0	2024-2030	Aktivnost 21 011 K01 011	0,1	2,2	4,7	14,0	KB, Kredit CEB	DA	
4.	Rekonstrukcija objekta bolnice u Bijelom Polju	NE	DA	NE	NE	DA	NE	DA	MZD, MJR	20,0	2024-2029	Aktivnost 21 011 K01 016	1,1	3,4	4,5	11,0	KB	NE	
5.	Rekonstrukcija objekta Dječije Bolnice Cetinje	NE	DA	NE	NE	DA	NE	NE	MZD, MJR	6,2	2024-2028	Aktivnost 21 011 K01 026	0,1	2,1	4,0	0,0	KB	NE	
6.	Rekonstrukcija centra za neonatologiju Instituta za djece	NE	DA	NE	NE	DA	NE	NE	MZD, MJR	5,5	2025-2028	Aktivnost 21 011 K01 033	0,1	1,0	4,4	0,0	KB	NE	
7.	Novi Univerzitetski klinički centar u PG	NE	DA	NE	NE	DA	NE	NE	MZD, MJR, KCCG	312,0	2025-2030 ²³	Aktivnost 21 011 K01 035	6,5	10,5	15,5	100 ²⁴	KB, grant i kredit	NE	
8.	Dogradnja anexa objekta KBC Kotor	NE	DA	NE	NE	DA	NE	NE	MZD, MJR	9,0	2026-2028	Aktivnost 21 011 K01 049	1,3	2,7	5,0	0,0	KB	NE	
9.	Nabavka medicinske opreme	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	MZD, MJR	32,0	2025-2030	Aktivnost 21 011 K01 050	0,1	0,9	1,0	30,0	Kredit EIB	NE	
10.	Rekonstrukcija KCCG, OB B.Polje i OB Cetinje	NE	DA	NE	NE	DA	NE	NE	MZD	15,0	2026-2028	n.a.	4,6	4,7	4,7	0,0	Kredit EBRD	NE	
	UKUPNO zdravstvo									496,70			14,70	36,70	59,80	204,20			

²³ Zbog velikog iznosa potrebnih sredstava do 2030. godini, očekuje se da će se realizacija projekta produžiti i nakon toga

²⁴ Procjena resornog ministarstva je 303 miliona eura, ali, budući da srednjoročni fiskalni okvir za period 2026-2029. godina još nije izrađen, procjena je da najviše 1/6 potrebnih sredstava može biti integrisana u budžet za 2026. kako se ne bi narušila fiskalna održivost

OPERATIVNI CILJ 2 - Unapređenje procesa pripreme i realizacije projekata važnih za razvoj opština i ravnomjerniji regionalni razvoj																
KOMUNALNA INFRASTRUKTURA U OPŠTINAMA I ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE – PROJEKTI FINASIRANI IZ KREDITA I KAPITALNOG BUDŽETA																
RB	Naziv investicije /projekta	Indikator praćenja uspjeha realizacije investicije	Urađena studija uticaja na životnu sredinu (da/ne)	Obezbjede na lokaciji/riješena ekspozicija (da/ne)	Urađena analiza (da/ne)	Izrađena glavni projekat (da/ne)	Nosilac projekta /institucije nadležne za realizaciju	Ukupna procjena vrijednost investicije (mil. EUR)	Godina početka investicije i godina planiranog završetka.	Programski kod aktivnosti iz godišnjeg Zakona o budžetu za koji je vezana investicija	Iznos potreban za investiciju u 2026. u mil. EUR	Iznos sredstva za investiciju u 2027. u mil. EUR	Indikativni iznos sredstva za investiciju u 2028. u mil. EUR	Indikativni iznos investicija u 2029-2030. u mil. EUR	Izvori finansiranja (kapitalni krediti, grantovi) u mil. EUR	Jedinstvena lista prioriteta, infrastrukturnih projekata
1.	Izgradnja postrojenja za POV i kanalizacione mreže i unapređenje vodosnabdijevanja opštini Kolašin	% izvršenja	DA	DA	DA	NE	Opština Kolašin, MEORRS	12,3	2026-2030	n.a.	1,2	5,0	1,1	Kredit EIB 4.0 i WBIF 8.3	DA	
2.	Izgradnja sistema za upravljanje otpadnim vodama u Rožajama	% izvršenja	DA	DA	DA	NE	Opština Rožaje, MEORRS	16,2	2026-2030	n.a.	0,5	5,0	4,7	Kredit WBIF 11.2/ EIB 5.0	DA	
3.	Unapređenje sistema upravljanja otpadnim vodama u Mojkovcu	% izvršenja	DA	DA	DA	DA	Opština Mojkovac, MEORRS	6,1	2026-2029	n.a.	1,0	2,5	0,6	Kredit WBIF 3.0/EIB 1.5, MK 0.6, KB 1	DA	
4.	Izgradnja postrojenja za POV u Bijeloj Polje	% izvršenja ²³	DA	DA	DA	DA	Bijelo Polje, MEORRS	8,5	2026-2030	n.a.	1,0	3,0	1,5	Kredit WBIF 3.0/ EIB 5.4	DA	
5.	Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u Prijestonici Cetinje	% izvršenja ²³	DA	NE	DA	DA	Prijestonica Cetinje, MEORRS	21,0	2026-2030	n.a.	3,2	6,5	4,8	Kredit EIB 4.0 i WBIF 10.0, KB 7.0	DA	
6.	Unapređenje sistema upravljanja otpadnim vodama opštine Pijevlja - II faza	% izvršenja ²³	DA	DA	DA	NE	Opština Pijevlja, MEORRS	11,0	2026-2030	n.a.	0,5	3,5	2,5	Grant WBIF 7.6, Kredit EIB 3.0, KB 0.4	DA	
7.	Izgradnja II faze kanalizacione mreže u opštini Nikšić	% izvršenja	DA	DA	DA	DA	Opština Nikšić, MEORRS	13,0	2026-2029	n.a.	1,2	4,9	2,0	Grant WBIF 10.0 i kredit EIB 3.0	DA	
8.	Izgradnja kanalizacione mreže za Kodra, Totoši, Bijela Gora i Donja Bratica u Ulcinju	% izvršenja	DA	DA	DA	DA	Opština Ulcinj, MEORRS	5,0	2019-2026	n.a.	0,7	0,0	0,0	Kredit EIB 5.0	DA	
9.	Vodosnabdijevanje i otpadne vode na CG primorju, faza V - Ulcinj	% izvršenja	DA	DA	DA	DA	Vodacom, MEORRS	26,4	2026-2029	n.a.	5,0	5,0	4,0	Kredit KfW 26.36, VCG 0.37	NE	
10.	Izgradnja postrojenja za POV sa pratećom infrastrukturom u opštini Ulcinj	% izvršenja	DA	NE	DA	NE	Vodacom, Opština Ulcinj, MEORRS	33,5	2026-2029	n.a.	6,7	10,5	9,3	WBIF 1.0 za konsultanta WBIF 30.02 za radove	DA	

11.	Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali – Bokotorski zaliv	% izvršenja	DA	NE	DA	DA	DA	DA	Vodacom, MEORRS	34,4	2026-2029	n.a.	8,3	8,3	8,3	8,3	9,5	Kredit KfW 9.63, WBIF ugovorenih 8.96 i 3.9 ²⁵ dodatnih	NE
12.	Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Crnogorskom primorju, faza V.2 Tivat	% izvršenja	DA	NE	DA	DA	DA	DA	Vodacom, Tivat, MEORRS	28,7	2026-2029	n.a.	5,7	7,0	7,5	8,5	Kredit KfW 11.2, WBIF dodatnih 9.5 ²⁵	NE	
13.	Izgradnja kanalizacije u Šoju – Opština Ulcinj	% izvršenja	NE	NE	DA	NE	NE	NE	Vodacom, Ulcinj	39,1	2027-2031	n.a.	7,8	8,3	10,0	13,0	/	DA	
14.	Razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije i sanaciji ispusta Derane	% izvršenja	DA	DA	DA	DA	DA	DA	Vodacom, Ulcinj, MEORRS	2,7	2026-2027	n.a.	1,0	1,7	0,0	0,0	/	DA	
15.	Fekalne i atmosferske kanalizacije-planinski centar Kolašin 1600	% izvršenja	NE	DA	NE	NE	NE	NE	MJR, MEORRS, Kolašin	1,4	2025-2028	Aktivnost 18 003 K01 079	0,1	0,5	0,8	0,0	Kapitalni budžet	NE	
16.	Glavni kolektor fekalne kanalizacije - planinski centar KL 1450 - PPOV	% izvršenja	NE	DA	NE	NE	NE	NE	MJR, MEORRS, Kolašin	0,9	2025-2027	Aktivnost 18 003 K01 080	0,1	0,8	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
17.	Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u Buljarici, Budva	% izvršenja	NE	NE	NE	NE	NE	NE	MJR, MEORRS, Budva	10,0	2025-2030	Aktivnost 18 003 K01 060	0,1	1,0	2,0	7,0	Kapitalni budžet	NE	
18.	Rekonstrukcija postrojenja za POV Budva Bečići	% izvršenja	DA	DA	DA	DA	DA	DA	MJR, MEORRS, Budva	2,5	2022-2026	Aktivnost 18 003 K01 047	0,1	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
19.	Projekat vodne sigurnosti u Crnoj Gori	% izvršenja	NE	DA	NE	NE	NE	NE	MEORRS	55,0	2026-2030	n.a.	0,0	10,0	15,0	30,0	Kapitalni budžet	NE	
20.	Unapređenje i realizacija projekata u oblasti otpadnih voda u Podgorici	% izvršenja	DA	DA	DA	DA	DA	DA	MEORRS, Podgorica	75,0	2017-2027	n.a.	16,5	9,4	0,0	0,0	Kredit KfW 35/WBIF 22.9, grant WBIF 10.15, KB 5.2	NE	
21.	Izgradnja kolektorskih sistema i kanizacione mreže u Herceg Novom	% izvršenja	NE	DA	NE	NE	NE	NE	Herceg Novi	2,5	2025-2027	n.a.	1,0	1,5	0,0	0,0	Lokalni budžet HN	NE	
22.	Izgradnja pretovarne transfer stanice sa pristupnim putem ŽB	Izgrađena stanica	NE	DA	NE	NE	NE	NE	MJR, Žabljak, MEORRS	2,1	2022-2028	Aktivnost 18 003 K01 067	0,4	0,7	1,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
23.	Sprovođenje mjera smanjenja zagađenja i toplifikacije Pijevalja	% smanjenja zagađenja	NE	DA	NE	NE	NE	NE	Vlada CG/ Opština Pijevalja	15,0	2025-2029	Aktivnost 18 003 K01 006	4,4	3,0	3,0	3,0	Kapitalni budžet	NE	
UKUPNO										422,30			66,50	98,10	91,50	101,50			

LOKALNA DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA – OPŠTINSKI PROJEKTI FINANSIRANI IZ KAPITALNOG BUDŽETA U SKLADU SA ZAKONOM O BUDŽETU ZA 2026. GODINU																	
RB	Naziv investicije /projekta	Indikator praćenja uspjehosti realizacije investicije	Urađena studija uticaja na životnu sredinu (da/ne)	Obezbjede na lokaciji/riješena ekspozicija (da/ne)	Urađena analiza koristi (da/ne)	Izrađeni i revidirani glavni projekti (da/ne)	Nosilac projekta /institucije nadležne za realizaciju	Ukupna procijenjena vrijednost investicije (mil. €)	Godina početka investicije i planiranog završetka	Programski kod aktivnosti iz Zakona o budžetu za koji je vezana investicija	Iznos sredstva za investiciju u 2026. u mil. €	Iznos sredstva za investiciju u 2027. u mil. €	Indikativni iznos sredstva za investiciju u 2028. u mil. €	Indikativni iznos sredstva za investiciju u 2029. u mil. €	Indikativni iznos sredstva za investiciju u 2030. u mil. €	Izvori finansiranja (kapitalni budžet, krediti, grantovi) u mil. €	Jedinstvena lista prioriteta infrastrukturnih projekata
1.	Pomoć lokalnim upravama	% izvršenja	n.a.	DA	n.a.	DA	MJR, opštine	20,0	2025-2030	Aktivnost 17 020 K04 002	1,1	2,2	3,3	8,4	8,4	Kapitalni budžet	NE
2.	Uređenje obala i korita rijeka i obalovrta	% izvršenja	n.a.	DA	n.a.	DA	MJR, opštine	5,0	2025-2030	Aktivnost 17 020 K04 003	0,1	1,1	1,1	2,2	2,2	Kapitalni budžet	NE
2.	Rekonstrukcija puta Plav – Vselo - Gusinje	% izvršenja	n.a.	NE	n.a.	NE	MJR, Plav i Gusinje	1,0	2021-2028	Aktivnost 17 020 K04 006	0,1	0,1	0,8	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
3.	Rekonstrukcija puta Plav-Bogičevica	% izvršenja	NE	NE	NE	NE	MJR, Plav	12,0	2021-2029	Aktivnost 17 020 K04 007	0,1	2,2	3,3	6,4	6,4	Kapitalni budžet	NE
4.	Putni pravac Monte Rose	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, H.Novi	16,0	2021-2028	Aktivnost 17 020 K04 009	2,5	3,5	4,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
5.	Izgradnja puta Danilovgrad - Spuž	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, Danilovgrad	7,1	2021-2026	Aktivnost 17 020 K04 013	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
6.	Izgradnja puta Srđevac - Lozna	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	MJR, B.Polje	8,4	2021-2028	Aktivnost 17 020 K04 014	0,1	2,0	6,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
7.	Rekonstrukcija bulevara VVlahovića	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	MJR, Podgorica	6,5	2021-2026	Aktivnost 17 020 K04 016	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
8.	Rekonstrukcija puta Gusinje - Vusanje	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	MJR, Gusinje	3,5	2022-2027	Aktivnost 17 020 K04 025	0,1	2,2	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
9.	Izgradnja autobuske stanice Igalo Bare	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, H.Novi	5,7	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 029	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
10.	Izgradnja podzemnog prolaza u Sušanji, Bar	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	MJR, Bar	1,3	2022-2027	Aktivnost 17 020 K04 041	0,1	1,0	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
11.	Asfaltiranje puta M.dolina – R.luka	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, Žabljak	2,8	2022-2027	Aktivnost 17 020 K04 044	0,2	0,5	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
12.	Saobraćajnica za autobusku ligalo Bare	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, H.Novi	0,8	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 047	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
13.	Izgradnja saobraćajnice od ulice D. Vujoševića do ulice Vuka Karadžića	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, Berane	0,7	2023-2026	Aktivnost 17 020 K04 059	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
14.	Zaobilaznica od Sutorine do Zelenike	% izvršenja	NE	NE	NE	NE	MJR, H.Novi	10,0	2022-2029	Aktivnost 17 020 K04 060	0,1	0,6	3,0	6,0	6,0	Kapitalni budžet	NE
15.	Rekonstrukcija puta Rubeža- Morakovo, NK	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, Nikšić	6,0	2022-2027	Aktivnost 17 020 K04 061	0,5	2,5	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
16.	Rekonstrukcija bulevara 13. Jul Nikšić	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, Nikšić	2,0	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 062	0,1	1,1	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
17.	Rekonstrukcija glavnog puta Župa Nikšićka	% izvršenja	NE	NE	NE	DA	MJR, Nikšić	6,0	2022-2028	Aktivnost 17 020 K04 068	0,1	2,0	3,9	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE

18.	Rekonstrukcija trga u Mojkovcu	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Mojkovac	2,5	2025-2026	Aktivnost 17 020 K04 070	0,5	0,0	0,0	0,0	KB, Mojkovac Kapitalni budzet	NE
19.	Rekonstrukcija puta od Komanskog mosta do OŠ B.Radulović Komani	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Podgorica	4,0	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 079	0,1	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
20.	Izgradnja vatrogasno-spasilackog doma NK	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Nikšić	4,1	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 092	1,1	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
21.	Rekonstrukcija puta Gusinje – Grebaje	NE	NE	NE	NE	NE	NE	MJR, Gusinje	1,0	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 093	0,1	0,9	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
22.	Uređenje Trga Božane Vučinić u Podgorici	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Podgorica	18,0	2024-2029	Aktivnost 17 020 K04 099	0,7	3,1	6,2	8,0	Kapitalni budzet	NE
23.	Rekonstrukcija Ul. B.Čopića./Vukotića, PG	NE	NE	NE	NE	NE	NE	MJR, Podgorica	1,5	2022-2027	Aktivnost 17 020 K04 114	0,1	1,4	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
24.	Rekonstrukcija školske ulice u Nikšiću	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Nikšić	2,5	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 119	0,5	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
25.	Izgradnja saobraćajnica u Čanju, Bar	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Bar	13,5	2025-2028	Aktivnost 17 020 K04 130	2,0	5,0	6,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
26.	Modernizacija javne rasvjetle u Budvi	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Budva	3,2	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 137	0,6	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
27.	Rekonstrukcija puta L - 29 (D.Crkvice - BiH)	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Nikšić	0,4	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 141	0,1	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
28.	Izgradnja gradske pijace u Zeti	NE	NE	NE	NE	NE	NE	MJR, Zeta	2,5	2022-2027	Aktivnost 17 020 K04 142	1,2	0,2	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
29.	Rekonstrukcija ulice 3 i Bistrički put, B.Polje	NE	NE	NE	NE	NE	NE	MJR, Bijelo Polje	7,6	2022-2028	Aktivnost 17 020 K04 148	0,2	3,2	3,2	0,0	Kapitalni budzet	NE
30.	Izgradnja pješačke staze u mjestu Dosude	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Gusinje	0,4	2025-2026	Aktivnost 17 020 K04 149	0,2	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
31.	Opremanje autobuske stanice u H. Novom	n.a.	DA	n.a	n.a	n.a	n.a	MJR, H.Novi	3,5	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 150	0,4	2,4	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
33.	Izgradnja saobraćajnice sa infrastrukturom u naselju Breza, Kolašin	NE	NE	NE	NE	NE	NE	MJR, Kolašin	9,5	2024-2028	Aktivnost 17 020 K04 151	2,0	3,0	3,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
33.	Rekonstrukcija Gradske tržnice u Plavu	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Plav	1,5	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 152	0,1	1,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
34.	Rekonstrukcija gradske saobraćajnice u Plavu	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Plav	1,3	2022-2026	Aktivnost 17 020 K04 153	0,1	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
35.	Rekonstrukcija Ržaničkog mosta, Tuzi	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Tuzi	2,1	2024-2027	Aktivnost 17 020 K04 154	0,5	1,6	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
36.	Rekonstrukcija pijace u Tuzima	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Tuzi	5,0	2022-2028	Aktivnost 17 020 K04 155	0,1	2,0	2,9	0,0	Kapitalni budzet	NE
37.	Sanacija klizišta do manastira "Sv.Trojica"	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Budva	0,9	2024-2027	Aktivnost 17 020 K04 157	0,4	0,5	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE
38.	Rekonstrukcija objekta Robne kuće u Podgorici	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Podgorica	7,5	2025-2028	Aktivnost 17 020 K04 158	0,1	3,2	4,2	0,0	Kapitalni budzet	NE
39.	Sanacija lokalnog puta Ublji, Podgorica	NE	DA	NE	DA	NE	DA	MJR, Podgorica	2,7	2024-2027	Aktivnost 17 020 K04 160	0,5	2,0	0,0	0,0	Kapitalni budzet	NE

40.	Izgradnja trim staze oko Trebese u Nikšiću	% izvršenja	NE	DA	NE	DA	MJR, NIKŠIĆ	3,2	2024-2027	Aktivnost 17 020 K04 164	1,0	1,7	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE
41.	Rekonstr. raskrsnice Božaj-Golubovci	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Tuzi	0,5	2025-2026	Aktivnost 17 020 K04 165	0,1	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
42.	Rekonstrukcija puta Tuzi-Hoti	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Tuzi	2,7	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 166	0,6	0,6	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
43.	Izgradnja i rekonstruk. administrativnog objekta u Tuzima	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Tuzi	4,5	2025-2028	Aktivnost 17 020 K04 167	0,1	2,2	2,2	0,0	Kapitalni budžet	NE	
44.	Izgradnja sportske zone u Kolašinu	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Kolašin	8,5	2023-2028	Aktivnost 17 020 K04 168	1,1	2,5	3,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
45.	Administrativni objekat na Žabljaku	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Žabljak	2,7	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 170	0,1	2,6	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
46.	Rekonstrukcija puta Velje duboko, Kolašin	% izvršenja	NE	NE	NE	MJR, Kolašin	2,0	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 171	0,5	1,5	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
47.	Izgradnja obilaznice u Beranama	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Berane	3,7	2025-2028	Aktivnost 17 020 K04 172	0,5	1,5	1,7	0,0	Kapitalni budžet	NE	
48.	Rekonstrukcija glavne ulice u naselju Lješnjica	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Bijelo Polje	3,9	2025-2028	Aktivnost 17 020 K04 173	0,1	1,5	2,3	0,0	Kapitalni budžet	NE	
49.	Rekonstrukcija ulice Njegoševe i Škerovića	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Danilovgrad	2,3	2025-2028	Aktivnost 17 020 K04 174	0,1	1,0	1,2	0,0	Kapitalni budžet	NE	
50.	Rekonstrukcija mosta na rijeci Grnčar	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Gusinje	0,6	2025-2026	Aktivnost 17 020 K04 175	0,3	0,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
51.	Rekonstrukcija ulice Donji Pažanj, Kolašin	% izvršenja	NE	NE	NE	MJR, Kolašin	2,5	2025-2028	Aktivnost 17 020 K04 176	0,4	1,0	1,1	0,0	Kapitalni budžet	NE	
52.	Rekonstrukcija Nova ulica u Plavu	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Plav	2,7	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 177	0,5	2,0	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
53.	Izgradnja parkinga kod Gradskog groblja sa putem do OB Pijevlja	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Pijevlja	1,8	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 178	0,3	1,5	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
54.	Izgradnja lokalnog puta Tuzi-Mataguži, II faza	% izvršenja	NE	NE	NE	MJR, Tuzi i Zeta	5,4	2025-2028	Aktivnost 17 020 K04 180	0,1	1,9	3,4	0,0	Kapitalni budžet	NE	
55.	Uređenje korita rijeke Ibar, Rožaje	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Rožaje	1,3	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 181	0,1	1,2	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
56.	Uređenje korita rijeke Bukovica i Bijela	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Šavnik	1,0	2025-2027	Aktivnost 17 020 K04 182	0,1	0,9	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
57.	Adaptacija puta Andrijevica - Jošanica	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Andrijevica	0,8	2026-2027	Aktivnost 17 020 K04 184	0,2	0,6	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
58.	Izgradnja gradske tržnice u Beranama	% izvršenja	n.a.	n.a	n.a	MJR, Berane	5,0	2026-2028	Aktivnost 17 020 K04 185	0,5	2,0	3,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
59.	Rekonstrukcija puta u mjestu Budimlja	% izvršenja	n.a.	n.a	n.a	MJR, Berane	1,6	2026-2027	Aktivnost 17 020 K04 186	0,3	1,3	0,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
60.	Rekonstrukcija puta od Hotela do L-polja	% izvršenja	n.a.	n.a	n.a	MJR, Berane	5,6	2026-2028	Aktivnost 17 020 K04 187	0,6	2,0	3,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	
61.	Rekonstrukcija Gradske pijace u Mojkovcu	% izvršenja	NE	DA	NE	MJR, Mojkovac	3,0	2026-2028	Aktivnost 17 020 K04 189	0,4	1,6	1,0	0,0	Kapitalni budžet	NE	

20.	Reciklažno dvorište sa sortirnicom	Opština Berane	Berane	da	da	3,73	65,60
21.	Izgradnja šetališta i kanalizacione mreže od "Titove vile" do "Iberostar" - faza A i B	Opština Herceg Novi	H.Novi	da	ne	3,87	65,30
22.	Rekonstrukcija sekundarne vodovodne mreže Pošensko komarskom kraju	Opština Žabljak	Žabljak	da	da	1,76	65,00
23.	Izgradnja komunalne i kanalizacione mreže sa pratećim sadržajem u naselju Zeleni	Opština Rožaje	Rožaje	da	da	3,69	65,00
24.	Rekonstrukcija ulice "Kosovska"	Opština Ulcinj	Ulcinj	da	da	2,68	65,00
25.	Reinterpretacija starog utvrđenja i rudarskog naselja Brskovo	Opština Mojkovac	Mojkovac	da	ne	4,97	60,20
26.	Adaptacija puta Krstac - Stevanovac	Opština Mojkovac	Mojkovac	da	da	1,83	60,20
27.	Rekonstrukcija odjeljenja porodilišta JZU "Opšta bolnica Nikšić"	Ministarstvo zdravlja	Nikšić	da	da	1,35	60,00
28.	Adaptacija puta Stevanovac - Slatina	Opština Mojkovac	Mojkovac	da	da	1,83	55,20
29.	Rekonstrukcija stare zgrade medicine i patologije i nabavka hiperbarične komore	Ministarstvo zdravlja	Berane	da	da	1,60	55,00
30.	Centar za autizam Nikšić	Opština Nikšić	Nikšić	da	ne	3,50	55,00
31.	Potpuna rekonstrukcija gradskog vodovoda Andrijevica	Opština Andrijevica	Andrijevica	ne	ne	3,10	53,40
32.	Rekonstrukcija puta Berane-Petnjica u mjestu Budimlja - dogradnja trotoara	Opština Berane	Berane	ne	da	1,58	50,60
33.	Rekonstrukcij lokalne saobraćajnice od Hotela Berane do Lisijevog polja-Luška ulica	Opština Berane	Berane	ne	da	5,56	50,60
34.	Rekonstrukcija kanizacionog kolektora sa pripadajućim objektima	Opština Herceg Novi	H.Novi	da	da	3,30	50,00
35.	Zamjena AC cjevovoda (zamjena cijevi za vodosnadbijevanje DG)	Opština Danilovgrad	Danilovgrad	ne	ne	4,25	50,00
36.	Podvožnjak u Pažićima na mjestu postojećeg putnog prelaza pruge Nikšić-Podgorica	Opština Danilovgrad	Danilovgrad	da	da	0,25	50,00
37.	Sanacija lokalnog puta Žijebji-Ubli	Opština Herceg Novi	H.Novi	da	ne	1,24	45,48
38.	Rekonstrukcija objekta Gimnazije "Tanasije Pejatović" Pljevlja	Ministarstvo prosvjete	Pljevlja	da	ne	1,60	45,00
39.	Dogradnja postojećeg školskog objekta JU OŠ "Sutjeska"	Ministarstvo prosvjete	Podgorica	da	ne	3,15	45,00
40.	Rekonstrukcija Klinike za ortopediju za potrebe formiranja OP-bloka i intezivne njege	Ministarstvo zdravlja	Podgorica	da	da	1,02	45,00
41.	Kapitalni remont hidrotehničke opreme na magistralnom cjevovodu, "Plat - H.Novi"	Opština Herceg Novi	H.Novi	da	da	1,74	45,00
42.	Izrada projekta za rekonstrukciju puta, Virpazar - do kružnog toka u Golubovcima	Uprava za saobraćaj	Podgorica	ne	da	0,50	45,00
43.	Izgradnja objekta amfiteatra sa bibliotekom za potrebe JU VŠŠ Policijske akademije	Ministarstvo prosvjete	Danilovgrad	da	ne	3,00	40,00
44.	Rekonstrukcija regionalnog puta R-14 dionica Danilovgrad-Markovina, I faza	Uprava za saobraćaj	Danilovgrad	ne	da	4,95	40,00
45.	Rekonstrukcija Ulice Novice Škerović II faza	Opština Danilovgrad	Danilovgrad	da	da	1,10	40,00
46.	Izgradnja saobraćajnice ka novom groblju u Beranama	Opština Berane	Berane	da	da	1,75	36,00
47.	Sanacija saobraćajnice Herceg Novi- GP Kobila	Opština Herceg Novi	H. Novi	da	ne	1,45	35,59
48.	Rekonstrukcije ulice Baja Sekulića i ulice Bijelog Pavla	Opština Danilovgrad	Danilovgrad	da	ne	1,50	30,00
49.	Izrada projekta i izgradnja saobraćajnice "Nova 1" u obuhvatu DUP-a Ostrog-Glava Zete	Opština Danilovgrad	Danilovgrad	da	ne	3,00	25,00
50.	Prelazak na integrisani ekološki zasnovan sistem upravljanja komunalnim otpadom	Opština Žabljak	Žabljak	ne	ne	4,08	20,00
51.	Rekonstrukcija nekategorisanog puta Novo Selo-Lazarev Krst	Opština Danilovgrad	Danilovgrad	da	ne	2,90	20,00
52.	Rekonstrukcija ulice Grlić I	Opština Danilovgrad	Danilovgrad	da	ne	0,60	20,00
53.	Izrada Glavnog projekta i izgradnja parka Landža	Opština Danilovgrad	Danilovgrad	da	ne	3,00	15,00
UKUPNO						120,04	

Izvor: MF, Komisija za ocjenjivanje kapitalnih projekata

ANNEX 2 – PROJEKTI SA JEDINSTVENE LISTE PRIORITETNIH INFRASTRUKTURNIH PROJEKATA ZA FINASIRANJE IZ EU FONDOVA ZA OBLASTI SAOBRAĆAJA, ENERGETIKE, OBRAZOVANJA, ZDRAVSTVA, KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

SAOBRAĆAJ						
R.Br.	Naziv projekta	Podsektor	Strateška relevantnost projekta (%)	Zrelost projekta shodno Metodologiji	Ukupna procjena troškova	
1.	Ruta 4: Rekonstrukcija i modernizacija željezničke pruge Bar-Vrbnica- grnica sa Republikom Srbijom 1) Rehabilitacija kolosjeka (gornji stroj) propusti, regulacija vodotoka, rekonstrukcija čeličnih mostova 2) Sanacija kosina 3) Sanacija klizišta, tunela , betonskih mostova i elektro-radovi	Željeznica	97	1) – 1a 2) – 1a 3) – 2a	469.250.000,00	
2.	Ruta 4: Autoput Bar-Boljare, dionica Mateševo-Andrijevica	Putevi	100	1a	530.000.000,00	
3.	Ruta 1: Primorska varijanta Jadransko-Jonskog autoputa -brza saobraćajnica duž crnogorskog primorja				1.176.613.000,00	
3.1	Dionica granica sa R Hrvatskom-Bijela (17 km); Zaobilaznica Herceg Novi (8 km); Herceg Novi-Bijela (9 km)			2c	193.228.000,00	
3.2	Most preko Bokotorskog zaliva, vijadukti i pristupni putevi			1b	67.925.000,00	
3.3	Zaobilaznica Tivat			2a	56.430.000,00	
3.4	Zaobilaznica Budva (14km, dio dionice Tivat-Sozina od 47 km)	Putevi	94	2c	322.000.000,00	
3.5	Zaobilaznica Bar			2a	188.000.000,00	
3.6	Otvoreni put Tivat-Sozina (isključujući zaobilaznicu Budva)			2c	198.550.000,00	
3.7	Dionica Bar - granica sa Albanijom			2c	150.480.000,00	
4	Ruta 4: Autoput Bar-Boljare, obilaznica oko Podgorice, dionica Smokovac -Tološi -Farmaci	Putevi	92	2b	317.500.000,00	
5	Ruta 4: Autoput Bar-Boljare, dionica Đurmani-Farmaci	Putevi	92	2b	430.463.381,00	
6	Ruta 4: Autoput Bar-Boljare, dionica Andrijevica-Boljare	Putevi	98	2c	804.871.811,00	
7	Razvoj Luke Bar				51.015.341,00	
7.1	Produbljivanje morskog dna u Luci Bar	Pomorstvo	90	2a	15.000.000,00	
7.2	Unapređenje infrastrukture Luke Bar			1b	36.015.341,00	
8	Ruta 2: Rekonstrukcija i modernizacija željezničke linije Podgorica-Tuzi- preko graice do Titane	Željeznica	90	1b	70.000.000,00	
9	Razvoj aerodroma Podgorica	Vazdušni	84	2c	94.842.387,60	
10	Saobraćajni informacijski sistem za upravljanje (VTMIS) i odgovor na pomorske incidente zagađenja II FAZA	Pomorstvo	84	1a	3.058.926,58	
11	Veza Podgorica – Sarajevo do graničnog prelaza sa Bosnom i Hercegovinom				229.350.000,00	
11.1	Rekonstrukcija magistralnog puta M-3, dionica Nikšić-Danilovgrad			1b	27.750.000,00	
11.2	Rekonstrukcija magistralnog puta M-3, dionica Jasenovo Polje - Zaborje	Putevi	82	1b	19.650.000,00	
11.3	Rekonstrukcija magistralnog puta M-3, dionica Zaborje - Seljani			2b	10.550.000,00	
11.4	Rekonstrukcija magistralnog puta M-3, dionica Seljani-Plužine			1b	15.400.000,00	
11.5	Rekonstrukcija			1b	156.000.000,00	
12	Izgradnja pruge Nikšić – granica sa BiH – Trebinje-Čapljina	Željeznica	80	2b	179.597.190,00	
13	Razvoj aerodroma Tivat	Vazdušni	76	1b	72.100.000,00	
UKUPNO SAOBRAĆAJ					5.885.640.378,18	

ENERGETIKA						
Br.	Naziv projekta	Podsektor	Strateška relevantnost projekta (%)	Zrelost projekta shodno Metodologiji	Ukupna procjena troškova	
1.	ITALIJA-CG-SRB-BIH energetska interkonekcija – crnogorski dio Segmenti projekta: 1) Izgradnja DV 400 kV Čevo – Pijevlja (DV110 kV Brezna – Žabljak) 2) Izgradnja DV 400 kV Pijevlja - Državna granica sa Srbijom 3) Izgradnja TS 400/110/35 kV Brezna 4) Izgradnja 400 kV DV Brezna-Pivska planina – Sarajevo sa TS 400/220 kV Pivska planina	Snabdijevanje energijom	81,90	Segmenti: 1) 2b 2) 2c 3) 2b 4) 2c	162.975.000,00	
2.	Hydroelektrana Komarnica	Proizvodnja energije	90,48	1b	315.000.000,00	
3.	HPP Kruševo	Proizvodnja energije	90,41	2b	160.000.000,00	
4.	Projekat unapređenja kvaliteta napajanja turističkih regija Segmenti projekta: 1) TS 110/35kV, 2x40MVA Radovići (Luštica) i priključnih kablova 110kV 2) Izgradnju dalekovoda 110kV Vilusi-H. Novi i rekonstrukcija trafostanica 110/35 kV Vilusi i H. Novi 3) Izgradnj TS 110/35kV Žabljak 4) Izgradnja TS 110kV Lastva-kotor 5) Rekonstrukcija dalekovoda 110kV Lastva-Budva 6) Izgradnja dalekovoda 110kV Virpazar-Ulcinj 7) Izgradnja TS 110/10 kV Bečići –novi projekat 8) Izgradnja TS 110/35 kV Buljarica i njeno povezivanje na 110 kV mrežu –novi projekat 9) Izgradnja TS 110/10 kV Podgorica 7 i njeno povezivanje na 110 kV mrežu – novi projekat 10) Izgradnja TS 110/35 kV Kolašin (Drijenak) sa 110 kV priključkom – novi projekat	Snabdijevanje energijom	68,57	Segmenti: 1) 1a 2) 2b 3) 1a 4) 2b 5) 2b 6) 2b 7) 2c 8) 2c 9) 1a i 2b 10) 2b	77.850.000,00	
5.	Solarna elektrana na Jezeru Slano	Proizvodnja energije	76,19	1b	60.000.000,00	
6.	Solarna elektrana Krupac	Proizvodnja energije	72,38	2b	40.000.000,00	
7.	Jadransko jonski gasovod (IAP)	Snabdijevanje energijom	75,23	2b	210.000.000,00	
8.	Smart grid program CGES-a Segmenti projekta: 1) Ugradnja varijabilnog šant reaktora 250 MVAR u TS Lastva 2) Proširenje i unaprijeđenje sistema za daljinsko očitavanje brojila -AMR 3) Realizacija sistema za daljinski pristup procesnim mrežama i uključivanje novih objekata u NDC SCADA 4) Novi telekomunikacioni prenosni sistem 5) Video nadzor trafostanica i zaštita objekata CGES-a 6) Sistem za integralno planiranje rada i procjenu pouzdanosti EES-a 7) Ugradnja senzora za kontrolu temperature užeta 8) Nabavka softvera za praćenje stanja vegetacije u trasama dalekovoda	Snabdijevanje energijom	48,57	Segmenti: 1) 1a 2) 1a 3) 1a 4) 1a 5) 1a 6) 1a 7) 1a 8) 1a	20.985.000,00	

9.	<p>Projekat dogradnje HE Perućica; Ugradnja agregata A8, 65 MVA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povećanje snage elektrane - Povećanje proizvodnje električne energije, - Povećanje iskoristivosti raspoloživog hidropotencijala 	Proizvodnja energije	74,28	1a	24.000.000,00
10.	<p>Stvaranje tehničkih uslova za priključenje OIE i izgradnju nove interkonekcije</p> <p>Segmenti projekta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Povećanje propusne moći DVA 220 kV Trebinje (BiH) – Perućica-Podgorica – Kopljik (AL) 2) Izgradnja 110 kV veze Ulicinj-Velika Plaža – Velipolje sa TS 110/35 kV Velika Plaža 3) Rekonstrukcija DV 110 kV Nikšić-Bileća 4) Rekonstrukcija i proširenje postrojenja 220/110 kV TS Perućica <p>Solari 10 000+</p>	Snadbijevanje energijom	78	Segmenti: 1) 2a 2) 2c 3) 2b 4) 2b	73.650.000,00
11.		Proizvodnj energije	72,38	1a	66.000.000,00
12.	<p>Implementacija SmartGrid i Smart Metering sistema u distributivnoj mreži CEDIS</p> <p>Segmenti projekta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Proširenje III faze AMM Projekta 2) AMM Projekat – IV faza 3) SCADA i ADMS – faza I 4) SCADA i ADMS – faza II 	Pametne mreže	65,71	Segmenti: 1) 1a 2) 2a 3) 1b 4) 1b	35.000.000,00
13.	<p>Dekarbonizacija</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Rekonstrukcija 35 kV rasklopnih postrojenja</u> transformatorskih stanica 110/35kV preuzetih od CGES-a 2) <u>Energetska efikasnost- Nabavka i izgradnja transformatora 35/10kV (snage 8MVA i 12,5 MVA) izrađenih prema ECO Design pravilima i transformatora 10/0,4kV (snage 630kVA i 1000kVA) isporučenih sa mogućnošću automatske regulacije napona primjenom broja odbiraka pod opterećenjem izrađenih prema ECO Design pravilima.</u> 3) <u>Nabavka pametnih mjernih uređaja za NN mrežu radi bolje preglednosti NN mreže u pogledu parametara kvaliteta električne energije</u> 	Pametne mreže	77,14	Segmenti: 1) 2a 2) 2a 3) 2a	21.000.000,00
14.	<p>Rekonstrukcija skladišnih rezervoara za naftne derivate u Baru, Bijelom Polju i Lipcima</p>	Snadbijevanje naftom	52,38	2c	10.000.000,00
15.	<p>Poboljšanje energetske efikasnosti u zgradama javnog i rezidencijalnog sektora</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Energetska efikasnost u obrazovnom sektoru (Univerzitet Crne Gore) – (2023-2028) 2) Energetska efikasnost u obrazovnom sektoru (osnovne i srednje škole i predškolske ustanove) 3) Energetska efikasnost u Zdravstvenim objektima (2024-2026) 4) Program energetske efikasnosti u rezidencijalnom sektoru (2023-2028) 	Energetska efikasnost	38,00	Segmenti: 1) 1b 2) 2a 3) 1b 4) 2a	104.000.000,00
UKUPNO ENERGETIKA					1.380.460.000,00

Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata, koja sadrži i projekte iz oblasti društvene infrastrukture, utvrđena 2021. godine, do sada nije ažurirana. Ona sadrži nekoliko projekata iz oblasti zdravstva, obrazovanja i zaštite životne sredine, od kojih se neki već finansiraju kroz WBIF okvir i iz kapitalnog budžeta i u toku je njihova realizacija (vidjeti annex 1). Jedinstvena lista prioriternih infrastrukturnih projekata iz 2021. godine, dostupna je na sljedećem linku:

<https://www.gov.me/dokumenta/7c6de0e9-bd1d-49f1-946f-cbc3d7edeabd>

ANNEX 3 – POTENCIJALNI- NOVI PROJEKTI U PRIPREMI ZA FINANSIRANJE IZ KAPITALNOG BUDŽETA, KREDITA I GRANTOVA

OPERATIVNI CILJ 3 – Unaređenje procesa pripreme, ocjene i obezbjeđenja finansiranja potencijalnih investicija u infrastrukturu					
R.B.	Naziv investicije /projekta	Indikator praćenja uspjehnosti (% , broj, itd)	Nosilac projekta	Ukupan iznos potrebnih sredstava (u mil. EUR)	Godina početka i planiranog završetka
1.	Adaptacija magistralnog puta M-1 Meljine - Lipci	Procenat izvršenja ugovora	UZS	24,0	2030-2032
2.	Adaptacija magistralnog puta M-1 Lipci - Ljuta	Procenat izvršenja ugovora	UZS	20,0	2030-2032
3.	Adaptacija magistralnog puta M-1 Bar-Ulcinj	Procenat izvršenja ugovora	UZS	30,0	2027-2029
4.	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Petrovac-Paštrovačka gora	Procenat izvršenja ugovora	UZS	14,7	2030-2032
5.	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Paštrovačka gora - Virpazar	Procenat izvršenja ugovora	UZS	25,3	2030-2032
6.	Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Lepenac - Slijepač Most	Procenat izvršenja ugovora	UZS	9,6	2030-2032
7.	Rekonstrukcija magistralnog puta M-3 Ščepan polje - Paklice	Procenat izvršenja ugovora	UZS	10,0	2027-2029
8.	Rekonstrukcija magistralnog puta M-3 Plužine - Seljani	Procenat izvršenja ugovora	UZS	35,0	2030-2032
9.	Rekonstrukcija magistralnog puta M-6 Pļevija (Mijakovići) – Đurđevića Tara	Procenat izvršenja ugovora	UZS	30,0	2029-2031
10.	Rekonstrukcija magistralnog puta M-9 Vllusi 2 - Petrovići	Procenat izvršenja ugovora	UZS	12,9	2030-2032
11.	Adaptacija regionalnog puta R-2 Berane - Buča - Andrijevica	Procenat izvršenja ugovora	UZS	16,5	2030-2032
12.	Adaptacija regionalnog puta R-2 Andrijevica - Murino - Grnčar	Procenat izvršenja ugovora	UZS	42,0	2030-2032
13.	Adaptacija regionalnog puta R-10 Đurđevića Tara - Mojkovac	Procenat izvršenja ugovora	UZS	50,6	2030-2032
14.	Rekonstrukcija regionalnog puta R-14 Danilovgrad - Markovina (II faza)	Procenat izvršenja ugovora	UZS	25,0	2028-2030
15.	Rekonstrukcija regionalnog puta R-15 Ostros - Murići - Virpazar	Procenat izvršenja ugovora	UZS	48,0	2027-2031
16.	Adaptacija regionalnog puta R-15 Virpazar - Rijeka Crnojevića	Procenat izvršenja ugovora	UZS	45,0	2028-2030
17.	Adaptacija regionalnog puta R-16 Plužine - Pošćenski kraj	Procenat izvršenja ugovora	UZS	49,5	2030-2032
18.	Adaptacija regionalnog puta R-18 Pļevija - Šula - granica sa BiH	Procenat izvršenja ugovora	UZS	52,0	2030-2032
19.	Rekonstrukcija reg. puta R-21 Mioska - Tušina sa izgradnjom tunela "Semolj"	Procenat izvršenja ugovora	UZS	76,0	2030-2032
20.	Rekonstrukcija regionalnog puta R-22 Ulcinj - Ada	Procenat izvršenja ugovora	UZS	19,7	2030-2032
21.	Modernizacija rute 2: Rekonstrukcija pruge Podgorica – državna granica sa Albanijom	Procenat izvršenja ugovora	ŽICG	70,0	2029-2032
22.	Izgradnja pruge Nikšić – granica sa BiH – Trebinje-Čapljina	Procenat izvršenja ugovora	ŽICG	180,0 ²⁵	2030-2035
23.	Modernizacije rute 4: Rekonstrukcija pružnog pravca Trebešića-Golubovci	Procenat izvršenja ugovora	ŽICG	163,0	2028-2032
24.	Ulaganje u aerodrome Tivat i Podgorica kroz ugovor o koncesiji	Procenat izvršenja ugovora	MSA	100 ²⁶	2026-2030
UKUPNO SAOBRAĆAJ				1.148,80	
1.	Proširenje TS Podgorica 2 sa transformacijom 110/10 kv	Procenat izvršenja ugovora	CGES	5,0	početaka do 2030.
2.	Izgradnja TS 110/35 kv Kolašin (Drijenak) i DV 110 kv Kolašin - Mateševo	Procenat izvršenja ugovora	CGES	20,0	početaka do 2030.
3.	Izgradnja TS 110/x kv Bijela i priključenje na prenosnu mrežu	Procenat izvršenja ugovora	CGES	10,0	početaka do 2030.
4.	Izgradnja TS 110/10 kv Podgorica 6 i priključenje na prenosnu mrežu	Procenat izvršenja ugovora	CGES	20,0	početaka do 2030.
5.	Izgradnja TS 110/35 kv Tuzi i veze 110 kv Tuzi - Golubovci	Procenat izvršenja ugovora	CGES	20,0	početaka do 2030.
6.	Izgradnja TS 110/10 kv Podgorica 8 i priključenje na prenosnu mrežu	Procenat izvršenja ugovora	CGES	10,0	početaka do 2030.
7.	Izgradnja TS 110/35kv Golubovci i veze 110kv Podgorica 5 -Golubovci-Virpazar	Procenat izvršenja ugovora	CGES	25,0	početaka do 2030.
8.	Izgradnja TS 110/35 kv Tuzi i veze 110 kv Tuzi - Golubovci	Procenat izvršenja ugovora	CGES	20,0	početaka do 2030.

²⁵ Obzirom da procijenjena vrijednost navedenih sredstava datira iz Studije stare preko 20 god, potrebno je ažuriranje iste uključujući i novu procjenu.

²⁶ Investiciono ulaganje je predviđeno u iznosu od 300 miliona eura tokom koncesionog perioda od 30 godina, od čega je 100 miliona očekivano u prvih 5 godina od početka koncesije.

UKUNO ENERGETIKA		130,00		
1.	Izgradnja bolnice u Meljinama ²⁷ , Opština Herceg Novi	Procenat izvršenja ugovora	MZD/MJR/HN	2028-2032.
2.	Centar za infertilitet Ulcinj	Procenat izvršenja ugovora	MZD, MJR,	2027-2030.
UKUPNO ZDRAVSTVO		162,50		
1.	Sanacija bazena crvenog mulja na lokaciji KAP-a	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS	2021-2030. ²⁸
2.	Sanacija neuređenog odlagališta na lokaciji KAP-a	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS	2021-2030. ²⁹
3.	Izgradnja Regionalnog centra u opštini Nikšić	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/NK	2025-2030. ³⁰
4.	Izgradnja Regionalnog centra u opštini Bijelo Polje	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/BP	2025-2030. ³¹
5.	Sanacija lokacija za privremeno skladištenje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada i lokacija nelegalnih odlagališta (postoji precizna evidencija istih za sve JLS)	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS i sve opštine	2026-2035.
6.	Nabavka nedostajuće reciklažne opreme za sve opštine u Crnoj Gori	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS	2026-2030. ³²
7.	Nabavka uređaja za depozitni sistem (reciklomat) za sve opštine u Crnoj Gori	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS	2026. ³³
8.	Izgradnja reciklažnog centra sa linijom za sortiranje u Beranama	Procenat izvršenja ugovora	Berane	n.a.
9.	Unapređenje sistema za odvojeno sakupljanje i transport otpada u opštini Kolašin	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/KL	n.a.
10.	Izgradnja objekata: reciklažno dvorište, sortirnica i transfer stanica sa opremom u opštini Rožaje	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/RO	n.a.
11.	Projektovanje i izgradnja regionalnog centra za obradu kanalizacionog mulja u opštini Nikšić	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/NK	n.a.
12.	Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta u Prijestonici Cetinje (transfer stanica i sortirnica)	Procenat izvršenja ugovora	Cetinje	n.a.
13.	Projektovanje, izgradnja i opremanje objekta za kompostiranje na području opštine Golubovci	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/ZT	n.a.
14.	Izgradnja gradske bio kompostane u Podgorici	Procenat izvršenja ugovora	Podgorica	n.a.
15.	Izgradnja postrojenja za preradu otpadnih guma na deponiji "Livade"	Procenat izvršenja ugovora	Podgorica	n.a.
16.	Izrada studije, izgradnja i opremanje postrojenja za preradu građevinskog otpada u Podgorici	Procenat izvršenja ugovora	Podgorica	n.a.
17.	Oposobljavanje d.o.o "Komunalno" Tuzi za upravljanje građevinskim, kabastim i biljnim otpadom	Procenat izvršenja ugovora	Opština Tuzi	n.a.
18.	Izgradnja novih sanitarnih kada na deponiji "Možura" Bar /Lokacija 1(zemljište vlasništvo Možure)	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/BR	n.a.
19.	Izgradnja novih sanitarnih kada na deponiji "Možura" / Lokacija 2 (privatna svojina) u Baru	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/BR	n.a.
20.	Izgradnja sistema za proizvodnju električne energije i tople vode iz deponijskog gasa - Možura	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/BR	n.a.
21.	Izgradnja postrojenja za tretman procjednih voda na deponiji Možura u Baru	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/BR	n.a.
22.	Postrojenje za sortiranje/selekciju komunalnog otpada u okviru kompleksa deponije "Možura"	Procenat izvršenja ugovora	MEORRS/BR	n.a.
23.	Izgradnja reciklažnog dvorišta u opštini Šavnik	Procenat izvršenja ugovora	Šavnik	n.a. ³⁴
24.	Izgradnja reciklažnog dvorišta u Danilovgradu	Procenat izvršenja ugovora	Danilovgrad	n.a. ³⁵
25.	Izgradnja reciklažnog dvorišta u Plužinama	Procenat izvršenja ugovora	Plužine	n.a. ³⁶
26.	Izgradnja reciklažnog dvorišta u Andrijevici	Procenat izvršenja ugovora	Andrijevica	n.a. ³⁷
27.	Izgradnja reciklažnog dvorišta i postrojenja za kompostiranje u Ulcinju	Procenat izvršenja ugovora	Ulcinj	n.a. ³⁸
UKUPNO KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I ŽIVOTNA SREDINA		671,03		

²⁷ Urađena je studija izvodljivosti

²⁸ ²⁹ Za realizaciju ovog projekta postoji mogućnost finansiranja od strane međunarodnih finansijskih institucija. Preduslov nastavka projekta je rješavanje imovinsko - pravnih odnosa.

³⁰ ³¹ ³² ³³ Za realizaciju ovog projekta postoji mogućnost finansiranja od strane međunarodnih finansijskih institucija.

³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ Ukupan iznos sredstava za investiranje biće procijenjen izradom tehničke dokumentacije, nakon čega će biti moguće planirati početak realizacije projekta.